

Raport
o stanie Gminy Narewka
za rok 2020

(podstawa prawna: art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym)

Narewka, 28 maja 2021 r.

I. Informacje ogólne	3
A. Ogólna charakterystyka gminy	3
II. Informacje finansowe.....	4
A. Stan finansów	4
B. Wykonanie budżetu gminy	5
C. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych.....	6
Zadania inwestycyjne realizowane w 2020 roku	6
D. Wieloletnia prognoza finansowa	8
III. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	9
A. Rozwój i modernizacja urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.....	9
B. Rozwój i modernizacja sieci dróg gminnych	10
IV. Informacja o działaniach gminnych jednostek.....	11
A. Szkoła Podstawowa w Narewce	11
B. Gminny Ośrodek Kultury w Narewce.....	18
C. Samorządowa Biblioteka Publiczna	27
D. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce	28
E. Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce	31
V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	32
A. Pozyskane środki na realizację zadań oraz wnioski o dofinansowanie złożone w 2020 r.	32
B. Działalność turystyczna w 2020 r.....	36
C. Program Rozwoju Gminy Narewka	40
D. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	42
E. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	46
F. Zasób nieruchomości gminnych	53
G. Gospodarowanie zasobem nieruchomości gminnych	54
H. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	58
I. Lokalny Program Rewitalizacji, Plan gospodarki niskoemisyjnej, Gminny Program Ochrony Środowiska	59
J. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.....	64
K. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	65
L. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii ...	65
M. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi	67
VI. Realizacja uchwał rady gminy	69
VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	71
VIII. Podsumowanie	71

I. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Narewka położona jest w południowo-wschodniej części województwa podlaskiego. Od wschodu graniczy z Białorusią, od południa z gminą Białowieża, od południowego zachodu z gminą Hajnówka, od zachodu z gminą Narew, zaś od północy z gminą Michałowo. W północnej części gminy znajduje się jeden z największych zbiorników wodnych tego typu w kraju, zbiornik Siemianówka, o powierzchni 3250 ha.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 33948 ha (339 km²). Liczy ona 23 sołectwa. W strukturze powierzchni dominują lasy, stanowiące ponad 60%, należące głównie do Nadleśnictwa Browsk, następnie użytki rolne ok. 20%, tereny chronione ponad 11%, wody ok. 2,0%, drogi i koleje ok. 2% oraz nieużytki ok. 1%.

Cała gmina położona jest na obszarze chronionego krajobrazu Puszcza Białowieńska.

Liczba mieszkańców gminy według faktycznego miejsca zamieszkania w sołectwach:

Sołectwo	Liczba ludności w latach					2020
	2015	2016	2017	2018	2019	
Ogółem	3792	3727	3690	3659	3583	3494
Babia Góra	111	109	105	102	92	86
Eliaszuki	132	125	124	124	116	109
Grodzisk	32	31	30	28	26	27
Guszczewina	91	92	90	91	93	97
Janowo	202	204	206	207	202	197
Krynica	21	20	18	17	17	16
Leśna	51	51	49	47	46	45
Lewkowo Nowe	211	211	210	212	210	196
Lewkowo Stare	341	333	325	319	314	301
Michnówka	77	73	69	70	70	74
Mikłaszewo	175	169	172	170	161	161
Narewka	889	875	869	864	850	839
Nowa Łuka	67	69	71	73	70	66
Nowe Masiewo	42	42	39	40	39	37
Ochrymy	127	122	116	112	109	105
Olchówka	114	112	109	107	105	103
Planta	153	149	152	155	153	150
Podlewkowie	74	71	69	69	68	63
Siemianówka	406	394	389	385	381	372
Stare Masiewo	70	70	68	62	61	58
Skupowo	193	191	196	192	178	174
Tarnopol	126	127	125	124	132	131
Zabłotczyzna	87	87	89	89	90	87

Gminę Narewka na koniec 2020 roku zamieszkiwało 3494 mieszkańców. W stosunku do 2019 r. liczba mieszkańców gminy spadła o 89 osób, tj. o 2,48% .

Spadek liczby mieszkańców determinowany jest przede wszystkim niskim poziomem urodzeń, dużo większą liczbą zgonów oraz z powodu ujemnego salda migracji. W 2020 roku znacznie wzrosła liczba zgonów w stosunku do lat poprzednich. Wskaźnik ten w stosunku do roku 2019 wynosi 50,8%. Przedmiotową sytuację przedstawia poniższa tabela.

Rok	Ludność na 31.XII	Urodzenia	Zgony	Saldo migracji
2015	3792	27	49	-12
2016	3727	27	73	-19
2017	3690	40	67	-10
2018	3659	31	57	-5
2019	3583	25	61	-40
2020	3494	21	92	-18

Liczbę ludności ze względu na wiek i płeć w latach 2017 – 2020 przedstawia tabela jak niżej:

Wiek	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K
	2017			2018			2019			2020		
0-6	214	110	104	209	117	92	185	93	92	175	88	87
7-15	241	124	117	256	128	128	263	143	120	263	141	122
16-18	75	36	39	73	35	38	73	33	40	76	42	34
19-65	1279	1279	0	1238	1238	0	1205	1205	0	1169	1169	0
19-60	920	0	920	902	0	902	868	0	868	834	0	834
>65	315	315	0	327	327	0	338	338	0	332	332	0
>60	646	0	646	654	0	654	651	0	651	645	0	645
ogółem	3690	1864	1826	3659	1845	1814	3583	1812	1771	3494	1772	1722

W stosunku do 2019 roku zaobserwowano dalszy spadek liczby osób w przedziale tzw. wieku produkcyjnego 19 – 60(65) lat o 70 osób. Udział osób w wieku 19-60(65) zmniejszył się nieznacznie z poziomu 57,86% w roku 2019 do 57,33% w roku 2020. Taką sytuację należy ocenić jako niekorzystną, jednakże należy wskazać, iż analogiczne zmiany o różnym stopniu nasilenia dotyczą całego kraju. Spadek liczby osób w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Narewka determinowany jest przede wszystkim migracją młodych ludzi w celu podjęcia pracy.

II. Informacje finansowe

A. Stan finansów

Na koniec 2020 roku stan finansów gminy przedstawiał się następująco:

- uzyskano 23 626 216,23 zł dochodów, w tym dochody własne 8 511 895,55 zł (bieżące 8 200 887,45 zł, majątkowe 311 008,10 zł), udział dochodów własnych w dochodach ogółem wynosił 36 %;
- wydatki ogółem wynosiły 22 472 175,69 zł, w tym wydatki majątkowe 4 512 241,20 zł, co stanowi 20,1 % ogółem wydatków;
- stan zadłużenia na 31 grudnia 2020 r. wynosił 5 132 649,- zł.

B. Wykonanie budżetu gminy

Wykonanie budżetu gminy przedstawia poniższa tabela:

	treść	paragraf	plan	wykonanie	%
	Dochody ogółem:		23 177 199,25	23 626 216,23	101,9%
1	Dochody bieżące w tym:		19 860 327,25	19 842 417,26	99,9%
	podatek od nieruchomości	0310	4 383 000,-	4 291 375,32	97,9%
	udział w PIT	0010	2 167 038,-	2 105 293,-	97,2%
	udział w CIT	0020	137 000,00	164 109,20	119,8%
2	Dochody majątkowe gminy w tym:		3 316 872,-	3 783 798,97	114,1%
	sprzedaż gruntów i budynków	0770	885 000,-	285 212,10	32,2%
	wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0870	20 000,-	25 736,32	128,7%
	przekształcenie prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności	0760	0,-	59,68	–
	dotacja z Funduszu Dróg Samorządowych na rozbudowę drogi gminnej nr 107102B Tarnopol – Nowa Łuka na odcinku do drogi wojewódzkiej nr 687	6350	0,-	597 619,86	–
	środki UE na realizację projektu Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Narewka poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizację stacji wodociągowej w Siemianówce oraz stacji uzdatniania wody w Narewce w ramach PROW	6257	644 948,-	644 948,-	100%
	środki UE na rozliczenie inwestycji realizowanej w 2019 roku w ramach RPOWP - Utworzenie Dziennego Domu Pomocy w Lewkowie Starym	6257	711 284,-	711 284,71	100%
	refundacja środków poniesionych na realizację inwestycji w 2019 roku pn. Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej i elektrycznej w gminie Narewka w ramach RPOWP	6257	865 076,-	848 059,80	98%

środki UE na realizację projektu Rewitalizacja Narewki poprzez renowację i nadanie nowych funkcji przestrzeni publicznej - LGD Puszcza Białowieska RPO	6257	163 364,-	0,-	0%
wpłata mieszkańca na budowę kolektorów solarnych	6299	0,-	1 397,-	–
środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	6290	0-	644 442,-	–
środki z WFOŚ i GW na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego i umundurowania dla jednostek OSP	6300	12 200,-	12 200,-	100%
środki dotacji Województwa Podlaskiego w ramach Programu odnowy wsi województwa podlaskiego na realizację przez gminy zadań istotnych dla sołectw z terenu województwa realizacji zadania: <i>Poprawa warunków prowadzenia działalności społeczno-kulturalnej poprzez realizację zadań inwestycyjnych w miejscowości Siemianówka</i>	6300	15 000,-	12 839,50	85,6
Wydatki ogółem :		24 599 011,75	22 472 175,69	91,4%
1 Wydatki bieżące		19 447 801,75	17 959 934,49	92,3%
2 Wydatki majątkowe		5 151 210,-	4 512 241,20	87,6%
Wynik operacyjny		- 1 421 812,50	1 154 040,54	

C. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Zadania inwestycyjne realizowane w 2020 roku

Lp.	okres realizacji	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki	Wykonanie
1	2017 - 2020	PROW „Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Narewka poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizację stacji wodociągowej w Siemianówce oraz stacji uzdatniania wody w Narewce”	90 000	81 579,26
2.	2020	Rozbudowa sieci wodnokanalizacyjnej w Siemianówce	10 000	8 396,78
3.	2020	Rozbudowa wodociągu Nowa Łuka - Stary Dwór	24 000	22 608,86

4.	2020	Modernizacja SUW Masiewo	240 000	0
5.	2020	Modernizacja systemu gospodarki wodno-ściekowej w miejscowości Narewka, Stoczek, Świnoroje, Skupowo	26 000	11 594,47
6.	2020 - 2021	Rozbudowa drogi gminnej 107102B Tarnopol-Nowa Łuka na odcinku do drogi wojewódzkiej 687	56 000	54 481,40
7.	2020	Przebudowa drogi gminnej Eliaszuki - Lewkowo Nowe - projekt	60 000	0
8.	2020	Przebudowa drogi gminnej Lewkowo - cmentarz	12 000	11 685,-
9.	2019 - 2020	Przebudowa drogi gminnej od drogi powiatowej w Siemianówce do AIDY w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2020”	3 110 816	3 110 815,94
10.	2020	dokumentacja techniczna przebudowy ulicy Łąkowej w Siemianówce (Osowe)	35 000	34 993,50
11.	2020	Monitoring Stary Dwór	10 000	0
12.	2020	Zagospodarowanie Stary Dwór	30 000	25 932,22
13.	2020	Utworzenie wodnego szlaku rekreacyjnego na rzece Narew	5 000	0
14.	2020 - 2021	Ochrona bioróżnorodności poprzez małą infrastrukturę turystyczną na terenie Gminy Narewka	10 000	8 610,-
15.	2019 - 2020	Dokumentacja techniczna - rozbudowa budynku biura Urzędu Gminy i GOPS	50 000	0
16.	2020	Monitoring UG	20 000	19 948,83
17.	2020	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie Narewka	50 000	33 054,36
18.	2020	Zakup ciągnika z osprzętem	150 000	129 671,42
19.	2020	Rewitalizacja Narewki poprzez renowacje i nadanie nowych funkcji przestrzeni publicznej	209 194	208 262,04
20.	2020	Budowa budynku gospodarczego gospodarki komunalnej	47 000	3 377,-
21.	2015 - 2020	Budowa świetlicy wiejskiej w Nowej Łuce	40 000	24 820,19
22.	2020	Projekt instalacji w GOK Narewka	5 000	1 400,-
23.	2020	Budowa ogrodzeń przy świetlicach wiejskich	62 000	36 336,50
24.	2020	Modernizacja terenu przy świetlicy i remizie w Siemianówce - projekt	30 000	0
25.	2020	Zagospodarowanie terenu wokół Galerii im. Tamary Sołoniewicz	30 000	15 023,35
26.	2020	Zagospodarowanie terenu stadionu w Narewce	48 000	0,-

27.	2020	Modernizacja, rozbudowa i przebudowa budynku przy stadionie w Narewce	22 000	21 077,90
		Ogółem	4 482 010	3 863 669,02
		Zakup specjalistycznego wyposażenia dla OSP	12 200,-	12 066,30
		Dotacja dla OSP w Siemianówce na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego	550 000,-	541 593,50
		Wykonanie placu zabaw w Olchówce, rozbudowa placów zabaw w Siemianówce i Lewkowie	55 000,-	50 145,46
		Zakup garaży	18 000,-	16 342,08
		Poprawa warunków prowadzenia działalności społeczno-kulturalnej poprzez realizację zadania inwestycyjnego w m. Siemianówka	34 000,-	28 424,84
		razem majątkowe	5 151 210,-	4 512 241,20

D. Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa dla Gminy Narewka została sporządzona na lata 2020-2030, ponieważ do tego roku gmina posiada zobowiązania finansowe związane z zaciągniętymi pożyczkami i kredytami.

Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów wraz z należnymi odsetkami regulowane są zgodnie z terminami zawartymi w umowach. Spłata rozłożona jest do 2030 roku i zbytnio nie obciąża budżetu. Na 2020 rok zaplanowano budżet deficytowy i przychody z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy. Od 2021 roku zaplanowano budżety z nadwyżką, którą przeznacza się na spłatę kredytów i pożyczek. Planowana nadwyżka wynika ze zmniejszenia wydatków inwestycyjnych. Część dochodów bieżących, które są większe od wydatków bieżących, przeznacza się na zadania inwestycyjne. W wieloletniej prognozie finansowej spełnione są wskaźniki z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Do realizacji na lata 2020-2021 przyjęto przedsięwzięcia:

- w ramach wydatków bieżących:
- Usługi opiekuńcze w Gminie Narewka – poprawa relacji społecznych w rodzinach przeżywających trudności w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Limit na 2020 roku wynosi 175 196,- zł.
- Podniesienie kompetencji cyfrowych wśród uczniów i nauczycieli województwa podlaskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Realizacja zadania przesunięta na 2021 rok. Limit 168 044,- zł
- Ochrona bioróżnorodności poprzez małą infrastrukturę turystyczną na terenie Gminy Narewka. Limit na 2020 rok 10 000,- zł.

- w ramach wydatków majątkowych:
- Rozbudowa drogi gminnej 107102B Tarnopol-Nowa Łuka na odcinku do drogi wojewódzkiej nr 687. Limit na 2020 rok 56 000,- zł.

	Splata pożyczek i kredytów podpisane umowy	Saldo zadłużenia
2020		5 132 649,00
2021	775 504,00	4 357 145,00
2022	730 504,00	3 626 641,00
2023	699 941,00	2 926 700,00
2024	725 600,00	2 201 100,00
2025	681 100,00	1 520 000,00
2026	420 000,00	1 100 000,00
2027	440 000,00	660 000,00
2028	340 000,00	320 000,00
2029	160 000,00	160 000,00
2030	160 000,00	0,00

III. Informacja o stanie mienia komunalnego

A. Rozwój i modernizacja urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Gmina Narewka posiada w utrzymaniu 3 oczyszczalnie ścieków położone w miejscowościach: Narewka, Lewkowo Stare i Nowa Łuka, 3 stacje uzdatniania wody w Narewce, Starym Masiewie oraz hydroformię w Siemianówce.

Na terenie gminy Narewka funkcjonuje 273 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków sfinansowanych z funduszy unijnych.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi była systematycznie monitorowana w ramach nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Gminę Narewka. Po każdym badaniu wody wystawiane były przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hajnówce oceny jakości wody do spożycia przez ludzi, które w dalszej kolejności publikowano na stronie internetowej Urzędu Gminy Narewka w celu poinformowania konsumentów o jej jakości.

Jakość odprowadzanych ścieków badano systematycznie. Wyniki z badań przekazywane są do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Wszystkie 23 sołectwa gminy są zwodociągowane, natomiast skanalizowanych jest 18 sołectw oraz 2 częściowo skanalizowane. Na stanie gminy na 31.12.2020 r. figuruje 120,60 km sieci wodociągowej oraz 63,13 km sieci kanalizacyjnej.

W 2020 roku wydano 77 warunków przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Warunki przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej wydawane są z 2-letnim terminem ważności. Należy podkreślić, że wydanie warunków

przyłączenia nie stanowi faktycznego przyłączenia do sieci. Nieruchomości przyłączone do sieci wodociągowej są wyposażone w wodomierze główne, część z nich korzysta z zainstalowanych podliczników na wodę bezpowrotnie zużytą. Nieruchomości podłączone do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej korzystające z własnych ujęć wody są wyposażone w wodomierze służące do prawidłowego obliczania ilości dostarczanych ścieków.

W 2020 r. ilość sprzedanej wody wynosiła 112 926,700 m³, natomiast ilość odprowadzonych ścieków wynosiła 62 760,100 m³.

W ramach nadzoru nad właściwym utrzymaniem i eksploatacją sieci zaliczono: płukanie sieci, płukanie filtrów, bieżąca wymiana uszkodzonych i niesprawnych hydrantów.

Aktualnie obowiązujące taryfy w okresie od 01.01.2018 r. przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj cen i stawek opłat	W okresie od 1 od 12 miesiąca obowiązywania nowej taryfy	W okresie od 13 od 24 miesiąca obowiązywania nowej taryfy	W okresie od 25 od 36 miesiąca obowiązywania nowej taryfy
1	2	3	4
Zaopatrzenie w wodę w zł/m ³	2,38	2,41	2,43
Opłata abonamentowa w zł/m-c	1,36	1,37	1,43
Odprowadzanie ścieków w zł/m ³	4,34	4,38	4,42
Opłata abonamentowa w zł/m-c	3,27	3,30	3,34

Powyższe taryfy zostały zatwierdzone decyzją Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak: BI.RET.070.480.2018.TR z dnia 24 kwietnia 2018 r. zgodnie ze złożonym wnioskiem.

B. Rozwój i modernizacja sieci dróg gminnych

Zgodnie z uchwałami Rady Gminy Narewka do kategorii dróg gminnych według ewidencji gruntów zaliczono 337,562 km dróg posiadających nawierzchnię bitumiczną oraz gruntową.

W 2019 roku przeprowadzono okresowy przegląd stanu dróg, któremu poddano 87 odcinków, co daje w sumie 120,608 km. Gmina Narewka sprawuje stały nadzór nad stanem i bieżącymi naprawami dróg. W 2019 roku zakupiono 50,0 ton żwiru drogowego oraz 3 tony mieszanki mineralno-asfaltowej w celu uzupełnienia ubytków.

W ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” w 2019 roku zakończono inwestycję pod nazwą: Przebudowa drogi

gminnej „Olchówka – Masiewo – Etap II”, całkowity koszt przebudowy 3,71 km wyniósł 2.276.683,72 zł brutto, w tym pozyskane dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych to kwota 1 138 341,86 zł.

Rozpoczęto realizację inwestycji drogowych:

- 1) Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 107100B od drogi wojewódzkiej nr 688 do przejazdu kolejowego (droga do AIDY)
- 2) Remont drogi gminnej Nr 107081 Siemieniakowszczyzna – Babia Góra.

Sporządzono projekt rozbudowy drogi gminnej Nr 107102B ul. Łosia od drogi wojewódzkiej nr 687. Droga gminna nr 107102B leży w obrębie geodezyjnym Łuka i Tarnopol. Obecnie prowadzone są działania w celu uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej.

Opracowano dokumentację projektową na Przebudowę drogi gminnej Nr 155732B i Nr 155734B na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 687 do cmentarza w Lewkowie Nowym.

Opracowano dokumentację projektową na zadanie pod nazwą: „Budowa ciągu pieszego na odcinku od drogi wojewódzkiej Nr 687 (ul. Hajnowska w Narewce) do osiedla mieszkaniowego”. Dokonano zgłoszenia zamiaru realizacji tej inwestycji w Starostwie Powiatowym w Hajnówce.

IV. Informacja o działaniach gminnych jednostek

A. Szkoła Podstawowa w Narewce

1. Działalność statutowa w 2020 roku

Rok 2020 w oświacie to rok z wyraźnym podziałem na dwie części. Pierwsza to część wytężonej pracy całej społeczności szkolnej i wszystkich zaangażowanych i obsługujących placówkę w zwykłej formie – stacjonarnej. Druga część to zaskakujące wszystkich nowe warunki, w których szkoła musiała się odnaleźć w sposób nowy, wymagający. Czas pandemii zmusił wszystkich do dynamicznych decyzji, szkoleń on-line, dostosowania prawa wewnętrznego na wszystkich szczeblach. Pandemia wpłynęła również na wyższy stopień wyposażenia placówki w komputery w sprzęt multimedialny. Nowe technologie stały się sprzymierzeńcem w kontaktach i relacjach. Konieczna stała się nauka samodzielnego planowania pracy przez uczniów. Praca dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza szkoły realizowana była w całości w oparciu o podstawowe dokumenty tzn. Statut Szkoły Podstawowej w Narewce wraz z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, Programem Profilaktyczno-Wychowawczym oraz Arkuszem organizacji Szkoły Podstawowej w Narewce na bieżący rok szkolny zaopiniowany przez:

- Radę pedagogiczną,
- Zakładowe Organizacje Związkowe,
- zaopiniowany i podpisany przez Podlaskiego Kuratora Oświaty
- zatwierdzony przez Organ Prowadzący

wraz z pozytywnie zaopiniowanymi planami nauczania dla poszczególnych etapów edukacyjnych szkoły podstawowej, oraz wykazem pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Narewce zgodnie z kwalifikacjami.

2. Struktura organizacyjna Szkoły Podstawowej w Narewce

W roku szkolnym **2019/2020** w Szkole Podstawowej w Narewce funkcjonowały:

- oddział przedszkolny (dzieci 6-letnie) - 22
- punkt przedszkolny (dzieci 3, 4, 5-letnie) - 42
- klasy I-III edukacji wczesnoszkolnej - 70
- klasy IV-VIII szkoły podstawowej – 95.

Łączna liczba uczniów objętych obowiązkiem szkolnym wynosiła **187**, w tym: 54 dochodzących i 133 dojeżdżających.

W roku szkolnym **2020/2021** w Szkole Podstawowej w Narewce funkcjonowały:

- oddział przedszkolny (dzieci 6-letnie) - 22
- punkt przedszkolny (dzieci 3, 4, 5-letnie) - 48
- klasy I-III edukacji wczesnoszkolnej - 62
- klasy IV-VIII szkoły podstawowej – 105.

Łączna liczba uczniów objętych obowiązkiem szkolnym wynosiła **189**, w tym: 56 dochodzących i 133 dojeżdżających.

Szkoła Podstawowa w Narewce w roku szkolnym 2019/2020

- 10 oddziałów – 189 uczniów
- kl. 0 – 22 ucz. (*oddział przedszkolny dzieci 6-letnie*)
- kl. I – 22 ucz.
- kl. II – 19 ucz.
- kl. III – 29 ucz. – (2 oddz.)
- kl. V – 19 ucz.
- kl. VI – 35 ucz. – (2 oddz.)
- kl. VII – 24 ucz.
- kl. VIII – 17 ucz.

Ogółem w szkole (z Klubem Przedszkolaka) - **13 oddziałów – 229 uczniów.**

Szkoła Podstawowa w Narewce w roku szkolnym 2020/2021

- 10 oddziałów – 189 uczniów
- kl. 0 – 22 ucz. (*oddział przedszkolny dzieci 6-letnie*)
- kl. I – 19 ucz.
- kl. II – 23 ucz.
- kl. III – 20 ucz.
- kl. IV – 28 ucz. – (2 oddz.)
- kl. VI – 20 ucz.

- kl. VII – 34 ucz. – (2 oddz.)

- kl. VIII – 23 ucz.

Ogółem w szkole (z Klubem Przedszkolaka) - **13 oddziałów – 237 uczniów.**

3. Zatrudnienie w Szkole Podstawowej w Narewce.

Pracownicy pedagogiczni

stanowisko	Rok szkolny	
	2019/2020	2020/2021
dyrektor	1	1
wicedyrektor	1	1
nauczyciele pełnozatrudnieni	25	25
nauczyciele niepełnozatrudnieni	3 2 nauczycieli religii, nauczyciel geografii	3 2 nauczycieli religii, nauczyciel j. białoruskiego
Razem:	30	30

W sierpniu 2020 roku dwóch nauczycieli otrzymało prawo do świadczeń emerytalnych.

Pracownicy pedagogiczni wg stopnia awansu zawodowego.

	Rok szkolny 2019/2020	Rok szkolny 2020/2021
Nauczyciel dyplomowany	26	25
Nauczyciel mianowany	2	2
Nauczyciel kontraktowy	0	1
Nauczyciel stażysta	2	2
Razem:	30	30

Wszyscy nauczyciele posiadają wykształcenie wyższe i pełne kwalifikacje do pracy na zajmowanym stanowisku. 26 nauczycieli na 30 zatrudnionych posiadają status nauczyciela dyplomowanego i systematycznie doskonalą swój warsztat pracy poprzez uczestnictwo w różnych formach doskonalenia takich jak: studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne, kursy doskonalące, warsztaty, seminaria, szkoleniowe rady pedagogiczne organizowane przez Kuratorium Oświaty, Ośrodki Doskonalenia

Nauczycieli. W szkole opracowany jest wieloletni plan Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli

W Szkole Podstawowej w Narewce zatrudnionych jest 9 pracowników administracji i obsługi w tym: w tym:

- sekretarz szkoły – 1
- intendent/kucharz – 1
- konserwator – 1
- sprzątaczkę – 4
- pomoc kuchenna – 2

4. Stan bazy lokalowej i infrastruktury sportowej, doposażenie w pomoce dydaktyczne

Punkt Przedszkolny, Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi mają swoją siedzibę w budynku wielofunkcyjnym w Narewce. Do realizacji zadań statutowych służą:

- sale lekcyjne
- sale oddziału i punktu przedszkolnego
- stołówka
- pracownia internetowa z dostępem do internetu szerokopasmowego z możliwością korzystania przez nauczycieli, uczniów i rodziców
- biblioteka,
- czytelnia z centrum multimedialnym
- pawilon sportowo-rekreacyjny oraz sala gimnastyczna dla uczniów z klas młodszych
- boiska wielofunkcyjne: do gry w piłkę siatkową, koszykową, nożną oraz tenisa ziemnego
- 60-metrowa bieżnia czterotorowa
- plac zabaw dla dzieci młodszych
- świetlice szkolne dla dzieci młodszych i starszych
- szkolny radiowęzeł
- gabinet pedagoga
- gabinet higienistki szkolnej
- pomieszczenia administracyjne

Stan bazy lokalowej na dzień dzisiejszy jest bardzo dobry, jeżeli chodzi o pomieszczenia lekcyjne, korytarze, aneks kuchenny, pawilony sportowe. Systematycznie dokonywane są przeglądy budynku szkoły wszystkich pomieszczeń dydaktycznych, a także placu zabaw.

Pod koniec sierpnia dokonano przeglądu obiektu, pomieszczeń, stanowisk pracy stwierdzając przygotowanie szkoły pod względem bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki.

Organizacja roku szkolnego odbywała się zgodnie z kalendarzem roku ustalonego przez Ministra Edukacji Narodowej uwzględniającego terminy rozpoczęcia i zakończenia zajęć, przerw świątecznych, ferii, sprawdzianów, egzaminów przeprowadzonych na zakończenie szkoły podstawowej.

Po konsultacjach z Radą Rodziców, Samorządem Uczniowskim oraz Radą Pedagogiczną w kalendarzu roku zostały uwzględnione dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktycznych zgodnie z rozporządzeniem MEN dotyczącym organizacji roku szkolnego.

Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły sprawowany jest zgodnie z głównymi kierunkami polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2020/2021, planem nadzoru pedagogicznego Podlaskiego Kuratora Oświaty oraz wytycznymi MEN.

5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

Początkowo egzamin ósmoklasisty w sesji 2020 miał odbyć się w terminie kwietniowym, tj. od 21.04. do 23.04.2020 r., ale ze względu na sytuację epidemiczną kraju dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej zmienił termin przeprowadzenia ww. egzaminu na 16, 17 i 18 czerwca 2020 r. W warunkach reżimu sanitarnego do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 16 uczniów klasy ósmej. Mimo trwającego w tym czasie stanu epidemii, egzamin ósmoklasisty odbył się w szkole podstawowej bez zakłóceń.

Załączone poniżej wykresy ilustrują średnie wyniki procentowe uczniów Szkoły Podstawowej w Narewce na egzaminie ósmoklasisty na tle wyników w kraju, województwa podlaskiego, powiatu hajnowskiego.

Egzamin ósmoklasisty obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w klasach I–VIII. Egzamin został przeprowadzony po raz pierwszy w roku szkolnym 2018/2019. Jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń ósmej klasy musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin jest przeprowadzany w formie pisemnej. Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

1. języka polskiego
2. matematyki
3. języka obcego nowożytnego (angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego lub włoskiego).

Uczeń może wybrać tylko ten język, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Egzamin jest przeprowadzany przez trzy kolejne dni:

1. pierwszego dnia – egzamin z języka polskiego, który trwa 120 minut
2. drugiego dnia – egzamin z matematyki, który trwa 100 minut

3. trzeciego dnia – egzamin z języka obcego nowożytnego, który trwa 90 minut.

Lp.	egzamin	kraj	woj.	powiat	szkoła	numer przedziału szkoły	stanin	przedział wyników w %
1.	Język polski	59	58	54	62	6	wyżej średni	61-64
2.	Matematyka	46	47	43	47	6	wyżej średni	47-51
3.	Język angielski	54	54	52	55	6	wyżej średni	54-60
4.	Język rosyjski	48	55	55	55	6	wyżej średni	50-57

Skala staninowa średnich wyników szkół – skala dziewięciostopniowa:

Nr przedziału	opis/poziom
1	najniższy
2	bardzo niski
3	niski
4	nizej średni
5	średni
6	wyżej średni
7	wysoki
8	bardzo wysoki
9	najwyższy

Przedział punktowy jest uzależniony od rodzaju sprawdzianu.

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Narewce za bardzo dobre wyniki w nauce otrzymali stypendia Samorządu Gminy Narewka zgodnie z Regulaminem przyznawania stypendium i Uchwałą Rady Pedagogicznej. W styczniu 2020 roku stypendium otrzymało 7 uczniów, a w czerwcu 2020 - 10 uczniów.

6. Współpraca z otoczeniem

Działalność szkoły opierała się również na bardzo dobrej współpracy z licznymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły, między innymi Urzędem Gminy w Narewce, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Hajnówce, czy też Gminnym Ośrodkiem Kultury w Narewce.

W każdym roku szkolnym placówka stara się pozyskiwać dodatkowe środki finansowe na wyposażenie szkoły i realizację projektów zajęć pozaszkolnych.

Kontynuowany był „Program dla szkół”, z którego skorzystali uczniowie klas I-V (112 ucz.). Obejmuje on dostarczenie do szkoły owoców i warzyw (*komponent owocowo-warzywny*) i mleka oraz produktów mlecznych (*komponent mleczny*). Celem programu jest ukształtowanie wśród dzieci nawyków żywieniowych polegających na

regularnym spożywaniu owoców i warzyw oraz promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych. Uczniowie uczestniczyli również w różnego rodzaju projektach edukacyjnych i profilaktycznych „Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży”, „Trzymaj formę”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Dziel się uśmiechem”, „Umiem pływać”, „Czyste powietrze”, „Radosny uśmiech radosna przyszłość”.

Pozyskano środki finansowe na wyposażenie szkoły w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na projekt „Lepsza edukacja w Narewce” na kwotę 621.880,25 zł. Przewiduje on wyposażenie pracowni przedmiotowych. Odbędzie się szkolenie i wsparcie metodyczne dla nauczycieli, zajęcia edukacyjno-matematyczne i edukacyjno-przyrodnicze dla uczniów oraz zajęcia edukacyjno-kreatywne. Został także wyposażony gabinet terapii integracji sensorycznej i od miesiąca września 2021 roku będą odbywać się zajęcia dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz 8 najlepszych uczniów otrzyma stypendia dla uczniów zdolnych.

Dofinansowanie otrzymał również projekt partnerski pt. „Podnoszenie kompetencji cyfrowych wśród uczniów i nauczycieli”, który otrzymał dofinansowanie na kwotę 168.043.61 zł. W ramach projektu przewidziano szkolenia dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Szkoła zostanie wyposażona w laptopy, szafy do ładowania komputerów, oprogramowanie, roboty z akcesoriami i monitor interaktywny.

7. Czasowe ograniczenie funkcjonowania szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 - podsumowanie działań od 13 marca 2020 r. do 26 czerwca 2020 r. i od 1 września 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Na mocy rozporządzenia wydanego przez MEN (Dz.U. z 2020r. poz. 410) czasowo ograniczono funkcjonowanie jednostek systemu oświaty, które początkowo, tj. w okresie od 12 marca 2020 r. do 25 marca 2020 r. polegało na całkowitym zawieszeniu prowadzenia działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, co w praktyce oznaczało zamknięcie klubu przedszkolaka, oddziału przedszkolnego i klas I-VIII szkoły podstawowej. W późniejszym okresie od 26 marca 2020 r. do 26 czerwca 2020 r. oznaczało realizację zadań szkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tym czasie dla wspierania rozwoju dzieci i młodzieży w dobie epidemii nauczyciele i wychowawcy realizowali wyznaczone w podstawie programowej kształcenia ogólnego cele i zadania w oparciu o tzw. zdalne nauczanie. Wybór technologii informacyjno-komunikacyjnych umożliwiających prowadzenie kształcenia na odległość należał – zgodnie z przepisami Rozporządzenia MEN z dnia 20 marca 2020 r. do dyrektora szkoły. Jednym z narzędzi edukacyjnych zalecanych przez ministra do wykorzystania przez nauczycieli w celu prowadzenia nauczania na odległość była Zintegrowana Platforma Edukacyjna. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły placówka korzystała z usług świadczonych przez Dropbox

polegających na udostępnianiu przestrzeni dyskowej na serwerach tej firmy. W związku z wprowadzeniem przez MEN obowiązku realizacji podstawy programowej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość pojawił się problem z dostępnością sprzętu komputerowego wśród uczniów. Początkowo szkoła użyczała uczniom 10 laptopów z zasobów własnych. Następnie w ramach programów „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” Gmina Narewka uzyskała dofinansowanie w kwocie 90.000.00 zł na zakup 35 laptopów, które zostały przekazane uczniom i nauczycielom. Pod koniec kwietnia 2020 r. zostały otwarte przedszkole i oddział przedszkolny dla dzieci rodziców, którzy nie mieli możliwości zapewnienia opieki. Kolejna nowelizacja Rozporządzenia MEN umożliwiła wznowienie od 25 maja 2020 r. zajęć opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych w świetlicach szkolnych dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej, również w okresie od 25 maja 2020 r. zorganizowano na terenie szkoły konsultacje nauczycieli z uczniami kl. VIII, a w okresie od 1 czerwca 2020 r. do 26 czerwca 2020 r. także z uczniami pozostałych klas szkoły podstawowej. Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w świetlicach szkolnych oraz konsultacje, zgodnie z wytycznymi ministerstwa, miały charakter dobrowolny i ich wymiar był uzależniony od potrzeby uczniów. W szkole z konsultacji skorzystali wszyscy uczniowie klasy VIII i 20 uczniów z innych klas. Od 1 września 2020 r. uczniowie rozpoczęli naukę w trybie stacjonarnym, niestety z powodu dużej ilości zachorowań od 26 października 2020 r. szkoła przeszła na tryb zdalny, który był przedłużany do końca roku 2020. Szkoła pracując w trybie zdalnym korzysta z aplikacji ZETO MED. i ZETO CLOUD.

B. Gminny Ośrodek Kultury w Narewce

Gminny Ośrodek Kultury w Narewce jest samorządową, gminną instytucją kultury, której podstawowym celem jest prowadzenie działalności kulturalnej skierowanej bezpośrednio do mieszkańców gminy Narewka, polegającej na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie dóbr kultury oraz przygotowanie społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Jest otwarty na ludzi z pasją, dla mieszkańców w różnym wieku i o różnych zainteresowaniach. Oferta zajęć uwzględniała oczekiwania mieszkańców gminy i dawała możliwość realizacji zainteresowań i rozwoju osobistego.

Zaspokajanie głównych potrzeb kulturalnych społeczeństwa GOK realizował przede wszystkim poprzez:

- prowadzenie zespołów artystycznych, pracowni artystycznych, kół zainteresowań,
- prowadzenie świetlic wiejskich w terenie,
- prowadzenie działalności w zakresie edukacji artystycznej dzieci i młodzieży,
- współpracę z instytucjami kultury i organizacjami pozarządowymi,
- upowszechnianie różnych form twórczości artystycznej, w szczególności muzyki, tańca, piosenki, plastyki, teatru,
- rozwijanie i otaczanie opieką amatorskiego ruchu artystycznego,

- gromadzenie, dokumentowanie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- organizowanie imprez plenerowych i wydarzeń promujących gminę Narewka.

Zatrudnienie w GOK na dzień 31.12.2020 r. w przeliczeniu na etaty wynosiło 5 etatów.

Dodatkowo zatrudnionych było 5 osób na umowę zlecenie i umowę o dzieło bądź świadczyły swoje usługi na rzecz GOK do prowadzenia różnych zajęć i realizacji zadań, oraz osoby, które wykonywały różne prace zlecone przez GOK, w tym występy zespołów, nagłośnienie koncertów, obsługa BHP, p.poż., przeglądy obowiązkowe budynków, usługi doraźne, naprawy, itp.

Działania GOK wspierali również pracownicy zatrudnieni w Samorządowej Bibliotece Publicznej w Narewce (2 osoby – 2 etaty) oraz pracownicy innych jednostek gminy oddelegowani do pracy w GOK w sezonie zimowym (3 pracowników Stacji Kajakowej w Narewce i Urzędu Gminy w Narewce).

W trakcie 2020 roku swoją współpracę z GOK zakończyło z powodu przejścia na emeryturę dwóch instruktorów, muzyk i instrumentalista zespołu „Cegielki” oraz z powodu wygaśnięcia stosunku pracy poprzedni dyrektor GOK (z dniem 31.03.2021 r.).

Inne działania stałe GOK to przede wszystkim:

- prowadzenie Galerii im. T. Sołowiecz w Narewce,
- prowadzenie Świetlicy Środowiskowej w Narewce,
- prowadzenie Świetlicy Samorządowej w Lewkowie Starym,
- prowadzenie Świetlicy Samorządowej w Siemianówce,
- prowadzenie Samorządowej Biblioteki Publicznej w Narewce,
- prowadzenie filii bibliotecznej SBP w Lewkowie Starym,
- prowadzenie filii bibliotecznej SBP w Siemianówce,
- opieka nad świetlicami wiejskimi na terenie gminy,
- prowadzenie strony internetowej: GOK,
- prowadzenie profili społecznościowych: GOK, świetlic,
- redagowanie artykułów informacyjnych, promocyjnych do prasy lokalnej,
- dokumentowanie fotograficzne i filmowe działalności GOK i wydarzeń w gminie,
- opracowywanie materiałów graficznych, promocyjnych imprez i wydarzeń GOK,
- działalność wydawnicza publikacji, materiałów reklamowych i promocyjnych,
- współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy,
- uczestnictwo w szkoleniach branżowych pozwalających na podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników.

Pracownicy GOK pracowali, przygotowywali i realizowali wydarzenia i przedsięwzięcia w 5 obiektach:

- budynku GOK w Narewce,
- budynku Galerii im. T. Sołowiecz w Narewce,
- budynku SBP w Narewce,
- świetlicy i filii SBP w Lewkowie Starym,

- świetlice i filii SBP w Siemianówce.

Pracownicy GOK obsługiwali merytorycznie i technicznie także imprezy plenerowe, które odbywały się w różnych miejscowościach w zależności od potrzeb społeczeństwa lokalnego – zarówno imprezy planowane jak i nieplanowane.

Godziny otwarcia i zamknięcia GOK zmieniały się w zależności od zróżnicowania oferty - zazwyczaj dwa razy w roku (po feriach i po wakacjach), aby dostosować swoje zajęcia do szkolnych planów zajęć oraz potrzeb dzieci, młodzieży i ich rodziców. W godzinach porannych pracowali pracownicy administracyjni zaś zajęcia artystyczne i warsztaty rozpoczynały się najwcześniej po godz. 13.00.

Pod GOK w Narewce podlegają dwie, duże świetlice wiejskie w terenie w Lewkowie Starym oraz Siemianówce. Uczęszczają do nich dzieci, młodzież i osoby dorosłe, w sumie kilkadziesiąt osób. W świetlicach odbywają się różne zajęcia: wspólne odrabianie lekcji, wykonywanie prac plastycznych, granie w gry planszowe, itp. Organizowane są też różnorodne konkursy i spotkania okolicznościowe. Wyposażenie świetlic w sprzęt kuchenny pozwala na organizowanie zajęć kulinarnych. Świetlice oprócz codziennych zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży oferują również warsztaty tematyczne i zajęcia dla dorosłych.

GOK w Narewce w roku 2020 miał w swojej ofercie 18 różnych, stałych form zajęć dla osób w różnym wieku, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób starszych. W zajęciach tych uczestniczyło ok. 194 stałych uczestników. Liczba ta nie uwzględnia uczestnictwa osób w wydarzeniach jednorazowych, np. uczestników warsztatów realizowanych w ramach projektów i akcji typu ferie zimowe oraz uczestników wernisaży i wystaw.

Oferta zajęć w roku 2020 przedstawiała się następująco:

L.p.	Grupa	Ilość osób
1	Zajęcia plastyczne – dzieci	20
2	Zajęcia plastyczne – dorośli	12
3	Zajęcia taneczne – młodzi	14
4	Zajęcia taneczne – starsi	6
5	Nauka gry na akordeonie	6
6	Zespół „Cegiełki”	20
7	Zespół „Narewczanki”	15
8	Świetlica w Lewkowie Starym - dzieci	12
9	Świetlica w Lewkowie Starym - dorośli	10
10	Świetlica w Siemianówce - dzieci	14
11	Świetlica w Siemianówce - dorośli	8
12	Senior+ (Lewkowo Stare)	15

Nowe zajęcia (od marca 2020):		
13	Zajęcia wokalne – dzieci	11
14	Zajęcia wokalne – dorośli	5
15	Zajęcia ceramiczne	6
16	Zajęcia szachowe – początkujący	7
17	Zajęcia szachowe – zaawansowani	1
18	Robotyka i programowanie	12 (2 gr. x 6 os.)
		194 osoby

Oddzielną ofertę i formę uczestnictwa proponuje Galeria im. T. Sołowiec, która w 2020 roku zorganizowała i przeprowadziła:

- 15 prelekcji/spotkań tematycznych i lekcji muzealnych dla szkół z udziałem 224 osób,
- 6 warsztatów rękodzieła ludowego z udziałem 68 osób (m.in. ręczniki, folk design, pocztówki, tkanie krajek, tkanie gobelinów),
- 9 wystaw/wernisaży prac regionalnych artystów z udziałem około 700 widzów (m.in. gobeliny z Siemianówki, huta szkła Narewka, makatki z Jelonki, dziedzictwo zatopionych wsi, Kresowa Ballada, stare księgi na wsi, wyszywanki ludowe z Narewki)
- wydała 3 nowe publikacje w łącznym nakładzie 1700 egz. (m.in. „Makatki ludowe z Narewki”, „Wyszywanki z Narewki”).
- ponadto Galeria cały czas przyjmuje i oprowadza po aktualnych wystawach licznych przyjezdnych turystów indywidualnych.

Łączna frekwencja odwiedzin Galerii im. T. Sołowiec w roku 2020 oscyluje w okolicach 1500 osób.

Rok 2020 był rokiem nietypowym i przełomowym dla ośrodka kultury z kilku powodów. Pierwszy z nich to nagle pojawienie się i rozwój pandemii Covid-19 w marcu 2020. W wyniku decyzji i Rozporządzenia Rady Ministrów działalność ośrodków kultury była kilkakrotnie ograniczana, a także całkowicie wstrzymywana na dość długi okres (dwukrotny lockdown). W związku z tym nie udało się zrealizować wszystkich pierwotnie zaplanowanych wydarzeń i przedsięwzięć (głównie festynów plenerowych). Ze względów bezpieczeństwa nie udało się kontynuować dotychczasowych zajęć i prób stacjonarnych zespołów bez przerw, nie udało się uruchomić wszystkich, nowych, zaplanowanych na ten rok zajęć, warsztatów, wystaw, projekcji filmowych, plenerów malarskich, itp. W związku z zaistniałą sytuacją, w porozumieniu z organizatorem, GOK zajął się w czasie pandemii innymi, ważnymi działaniami, włączał się w różne akcje społeczne i promocyjne, zrealizował m.in.:

- akcję szycia ok. 5 tys. maseczek bawełnianych dla mieszkańców gminy i pracowników szpitala MSWiA w Białymstoku,

- rozwój i promocję profilu Facebook ośrodka (w krótkim czasie, zaledwie kilku miesięcy, zanotował wzrost liczby obserwujących o ponad 350%), który w czasie pandemii stał się głównym narzędziem komunikacji z mieszkańcami,
- nakręcenie kilku własnych filmów biorących udział w akcjach społecznych i promocyjnych (np. Hot16Challenge2, GaszynChallenge, LokomotywaKubusia, Otwarcie Galerii, itp.),
- zakup nowoczesnego nagłośnienia plenerowego wraz z kompletem nowych mikrofonów, okablowania, do obsługi wydarzeń artystycznych w terenie i na sali widowiskowej,
- przeprowadzkę biblioteki z piętra budynku GOK do pobliskiego budynku świetlicy środowiskowej wraz z zakupem nowych regałów bibliotecznych,
- rozpoczęcie cyfryzacji katalogu księgozbioru biblioteki do programu MAK+ na serwerach Książnicy Podlaskiej,
- remont/odświeżenie pomieszczeń na piętrze budynku GOK, zajmowanych dotychczas przez bibliotekę i oddanie do użytku 3 nowych, funkcjonalnych sal (plastycznej, uniwersalnej artystycznej, muzycznej/studyjnej z pełną adaptacją akustyczną pomieszczenia),
  - wykonanie skonstruowania bibliotecznego w SBP w Narewce oraz obu jej filiach w terenie,
- wykonanie inwentaryzacji (spisu z natury) wszystkich obiektów zarządzanych przez GOK i ich wyposażenia (kilkanaście budynków),
- remont dawnej „sali dyskotekowej” i adaptację całej przestrzeni niskiego parteru budynku na pracownię taneczną, ceramiczną, kulinarną, konferencyjną, suszarnię prac ceramicznych i pomieszczenie z piecem elektrycznym do wypału ceramiki, wraz z montażem oddzielnego nagłośnienia sali, luster i poręczy do nauki tańca/choreografii zespołów,
- poprawienie funkcjonalności i bezpieczeństwa sali widowiskowej GOK poprzez dołożenie nowej części instalacji elektrycznej, dedykowanej urządzeniom elektrycznym nowego nagłośnienia (z oddzielnym, zewnętrznym uziemieniem), nowego oświetlenia sali, zabezpieczenia przeciwprzepięciowego, montażu funkcjonalnej reżyserki dźwięku na tyłach widowni,
- adaptację dawnego pomieszczenia z projektorami kinowymi za salą widowiskową na praktyczne pomieszczenie biurowe dla 2 pracowników,
- realizację kilku, zupełnie nowych wydarzeń plenerowych, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem (cykl 20 spotkań muzycznych w terenie pn. „Przy Ławeczce” oraz wydarzenie z udziałem 24 zespołów „Folklor i tożsamość Pogranicza”), co przyczyniło się do integracji GOK z mieszkańcami i zacieśnienia współpracy z sołtysami i instytucjami pozarządowymi w terenie,
- przeniesienie części zajęć do sieci i formuły on-line na czas lockdownu (zajęcia taneczne i szachowe).

Drugim powodem, dla którego rok 2020 dla ośrodka kultury był nietypowym to fakt kilku zmian kadrowych i organizacyjnych w jednostce. W marcu dokonana została zmiana dyrektora instytucji, zaś w ciągu roku kadra GOK pomniejszyła się o 3 osoby/etaty, które odeszły na zasłużoną emeryturę, a część ich obowiązków przejęli dotychczasowi pracownicy.

W 2020 r. GOK realizował dwa projekty z udziałem środków zewnętrznych:
- „Nie tylko selfie” z programu Równać Szanse (dofinansowanie 6 720 zł, 42%),
- „Folklor i tożsamość Pogranicza. Narewka 2020” z programu Kultura – Interwencje 2020 Narodowego Centrum Kultury (dofinansowanie 57.000 zł, 75%).

W listopadzie GOK złożył trzy własne projekty do dużych programów ogólnopolskich. Pierwszy z nich do Programu Infrastruktura Domów Kultury MKDNIŚ pn. „Music Studio Narewka – zakup wyposażenia sali prób i studia nagrań w celu poszerzenia działalności edukacyjnej” (budżet zadania: 76 220 zł, dofinansowanie 57 100 zł, ok. 75%), drugi do Programu Dziedzictwo Kulturowe – Kultura Ludowa i Tradycyjna MKDNIŚ, pn. „Teologia w kolorach – nauka pisania ikon” (budżet zadania 27 000 zł, dofinansowanie 20 000 zł, ok. 75%), trzeci do programu „Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne” (budżet zadania 8 000 zł, dofinansowanie 8 000 zł, 100%).

GOK w Narewce w ciągu całego 2020 roku zorganizował, współorganizował, pomagał w organizacji i uczestniczył w ponad 100 wydarzeniach i przedsięwzięciach.

Lista najważniejszych przedsięwzięć, które GOK w Narewce zorganizował, współorganizował lub uczestniczył w ciągu 2020 roku:

Styczeń 2020:

Sylwester pod chmurką – 1.01

Koncert zespołu „Cantylena” z Białegostoku – 12.01

Kolędujemy razem 2020 – 16.01

Spotkanie ze sztuką – uczestnicy terapii zajęciowej w Hajnówce dzieciom – 18.01

Warsztaty miniatury architektonicznej – styczeń

Ferie zimowe (ok. 40 zajęć łącznie ze świetlicami) - 20.01-2.02

Luty 2020:

Bał przebierańców – zabawa z animatorem – 1.02

Kino w GOK – 4.02

Warsztaty dla dzieci tworzenia magnesów, zajęć wielkanocnych - marzec

Marzec 2020

Turniej darta w Lewkowie – 1.03

Kino w GOK – 6.03

Koncert Andrea Lattari na dzień kobiet – 4.03

Zaprojektowanie i powstanie nowego logo GOK w Narewce – 20.03

Wirtualne zwiedzanie wystawy w Galerii – film – 25.03

Filmy instruktażowe zajęć plastycznych ze świetlicy środowiskowej – 26-30.03
Napisanie i złożenie wniosku do programu Kultura Interwencji 2020 – 30.03

Kwiecień 2020:

Film instruktażowy malowania pisanek wielkanocnych – 7.04
Szycie maseczek dla mieszkańców gminy – cały kwiecień
Nagranie filmów instruktażowych dot. szycia maseczek – 3-9.04
Przekazanie maseczek instytucjom na terenie gminy - kwiecień
Wirtualne zwiedzanie Galerii w czasie pandemii – filmik – 17.04

Maj 2020:

Wyposażenie obiektów GOK w środki ochronne i ich otwarcie – 4.05
Szycie maseczek dla mieszkańców gminy – cały maj
Udział w akcji społecznej Hot16Challenge2 – 18.05
Szycie 350 szt. maseczek dla szpitala MSWiA przez Klub Senior+ w Lewkowie – 20.05

Czerwiec 2020:

Skontrum w filii biblioteki w Lewkowie Starym oraz Siemianówce - czerwiec
Instalacja wystawy dotyczącej gobelinów w Galerii – 7.06
Rodzinne warsztaty artystyczne „Arteterapia – sposób na lepsze jutro” – 18.06
Udział w akcji społecznej GaszynChallenge na rzecz Kubusia Suchodoły – 22.06
Wystawa „Gobelin z Siemianówki i Planty” w Galerii – 26.06
Realizacja filmu o otwarciu Galerii w Narewce po lockdownie – 30.06

Lipiec 2020:

Zakup i montaż nowych mebli do nowych pomieszczeń biblioteki – 1.07
Akcja czytania wierszy „LokomotywaKubusia” w SBP – 8.07
Warsztat fotograficzny z projektu „Nie tylko selfie” – 8.07
Promocja Narewki na Krakowskim przedmieściu w Warszawie. „Polska NAJ” – 10.07
Malowanie elewacji i montaż spirali przeciw ptakom na budynku GOK – 20.07
Rozpoczęcie cyfryzacji katalogu księgozbioru SBP do programu MAK+ - 21.07
Przeprowadzka biblioteki do nowego budynku – 23.07
Festiwal teatralny Wertep na Starym Dworze – 24.07
Wydanie publikacji „Makatki ludowe z Narewki i okolic” – 26.07
Realizacja materiału filmowego do „Opowieści z kufra” u p. Biryckiej w Plancie – 27.07

Sierpień 2020:

Mikrokoncerty „Przy Ławeczce” w 20 miejscowościach na terenie gminy: Stare Masiewo, Nowe Masiewo, Świnoroje, Janowo, Zabłotczyzna, Mikłaszewo, Guszczewina, Ochrymy, Tarnopol, Planta, Skupowo, Michnówka, Eliaszuki, Lewkowo Stare (piknik).
Otwarcie wystawy „Dziedzictwo zatopionych wsi” w Bondarach – 7.08

Warsztat fotograficzny z projektu „Nie tylko selfie” – 11.08
 Rozpoczęcie remontu/odświeżenia piętra GOK – 11.08
 Maratony kresowe „W krainie Żubra” – 24.08
 Podlaskie. Na ławeczce – z wizytą wraz z Marszałkiem Woj. Podl. w Narewce – 28.08
 Koncert muzyki poważnej „Melodie bliskie sercu” w Narewce – 30.08
 Wrzesień 2020:
 Folklor i Tożsamość Pogranicza. Narewka 2020. – 5.09
 Mikrokoncerty „Przy Ławeczce” w 20 miejscowościach na terenie gminy: Olchówka, Babia Góra (ITŻL), Stoczek, Siemianówka (piknik), Nowa Łuka.
 Start zajęć szachowych w GOK – 11.09
 Wydanie publikacji „Wyszywanki z Narewki” – wrzesień
 Zakup nowego nagłośnienia plenerowego i sali kinowej GOK – 10.09
 Start warsztatów i zajęć plastycznych w Narewce, Lewkowie i Siemianówce – 21.09
 Spektakl teatralny „Mazagan. Miasto” – 30.09
 Październik 2020:
 Kino w GOK – 1.10
 Otwarcie wystawy „Nie tylko selfie” w Lewkowie – 3.10
 Rozpoczęcie zajęć z robotyki i programowania – 8.10
 Spotkanie z podróżniczką „Dekalog wartości” w Galerii – 10.10
 Warsztaty plastyczne o tematyce jesiennej w Świetlicy w Lewkowie – 9.10
 Warsztaty papieroplastyki dla grupy Senior+ w Lewkowie – 12.10
 Rozpoczęcie zajęć wokalnych dla dzieci i dorosłych – 13.10
 Rozpoczęcie zajęć ceramicznych w GOK – 16.10
 Start nowej oferty GOK na sezon 2020/21 – 16.10
 Realizacja projektu „Mała książka – wielki człowiek” w SBP – 19.10
 Uruchomienie pierwszych zajęć online (szachy) w GOK – 23.10
 Remont/odświeżenie piętra GOK - październik
 Listopad 2020:
 Otwarcie wystaw na holu GOK dot. Odzyskania niepodległości – 2.11 (Narewka Kultur i Pokoleń)
 Wydanie publikacji „Nie tylko selfie” z pracami dzieci – 9.11
 Zakończenie projektu „Arteterapia – sposób na lepsze jutro” w Lewkowie – 12.11
 Oddanie do użytku piętra GOK po odświeżeniu/remoncie – 12.11
 Jesienne warsztaty plastyczne w Siemianówce – 16.11
 Grudzień 2020:
 Otwarcie wystawy „Arteterapia – sposób na lepsze jutro” przy Galerii – 5.12
 Reportaż TVP w Galerii o wystawie „Ballada Kresowa 1935” – 9.12

Wystawa „Dziedzictwo zatopionych wsi” przy Galerii – 17.12
 Przekazanie prac na jarmark bożonarodzeniowy na rzecz Kubusia – 22.12
 Wernisaż wystawy „Gobeliny” w Siemianówce – 23.12
 Premiera filmu „Nowa, dzika atrakcja w Narewce” – 23.12
 Wernisaż wystawy „Kresowa Ballada 1935” – 27.12

Wykaz najważniejszych wydarzeń oraz frekwencja
 w Galerii im. T. Sołowiecz w Narewce

	Razem: 15, os. 224	Razem: 6, os. 68	Razem: 9, os. ok. 700	Razem: 3
L.p.	PRELEKCJE /SPOTKANIA	WARSZTATY	WYSTAWY	PUBLIKACJE
1	„Cudze chwalicie swego nie znacie” 23. 01. 2020 r.; 12 os.	Sesja fot. pt.: „Kolędnicy Podlascy” 05. 01.; 22 os.	„Stare Księgi na wsi” - mała ekspozycja 01. 03.	„Makatki ludowe z Narewki” 24. 07. 700 egzemplarzy
2	„Retro bajki” 25.01. 10 os.	„Kukuryku na Ręczniku” 24. 01., 10 os.	„Gobelin z Siemianówki oraz z Planty” 18. 06.	„Wyszywanki z Narewki” 01. 10. 1000 egzemplarzy
3	Spotkanie OSP. Listy gratulacyjne Strażakom 22.01., 15 os.	Fok design - malowanie naczyń 24.01., 10 os.	„Huta szkła Narewka” mała ekspozycja 28.06.	Druki ulotne: broszury, plakaty itp.
4	Lekcja muzealna kl. VII – 06. 02., 23 os.	„Narewka Twórcza” wyk. pocztówek 30.01., 7 os.	„Makatki z Jelonki” mała ekspozycja 15. 07.	
5	Lekcja muzealna kl. V 07. 02. 12 os	Nauka tkania krajek w plenerze 05. 09., 7 os.	„Wyszywanki ludowe z Narewki” mała ekspozycja 05. 09.	
6	Lekcja muzealna kl. VII – 07.02, 23 os.	Warsztaty tkania gobelin dla dzieci 24. 07., 12 os.	Wystawa rzeźb w centrum Narewki 05.09.	
7	Lekcja muzealna kl. VIa i VIb – 14.02. 30 os.		"Arteterapia - sposób na lepsze jutro" 04. 12.	
8	Liderzy Dialogu – Forum Dialogu Międzynarodowego, 11. 07., 14 os.		„Dziedzictwo zatopionych wsi” 17.12.	
9	„Żemerwa” i wyszywanki, 09. 07, 25 os.		„Kresowa Ballada 1935 plan filmowy w obiektywie Pawła Karpiuka” 27. 12.	
10	„Gwary pogranicza” prof. O. Łatyszonek, 05 09. 12 os.			

11	„Kształtowanie się granic i gwar”, 05.09., 12 os.			
12	„Wyszywanki z Narewki”, 05.09., 7 os.			
13	Spotkanie z Prof. Marią Szyszkowską, 15.09., 12 os.			
14	Badania nad strojem ludowym – etnografowie w Galerii 17.09., 5 os.			
15	„Dekalog wartości” Agnieszki Pietruszki, 09.10., 12 os.			

C. Samorządowa Biblioteka Publiczna

Główna siedziba Samorządowej Biblioteki Publicznej znajduje się w Narewce, zaś w Lewkowie Starym i Siemianówce działają filie biblioteczne. Łącznie w Bibliotece zatrudnione były dwie osoby – w lipcu 2020 jedna z pracownic przeszła na emeryturę.

Wszystkie biblioteki, czyli Samorządowa Biblioteka Publiczna w Narewce oraz podległe filie biblioteczne w Siemianówce i w Lewkowie Starym funkcjonują na wsi i realizują swoje zadania ustawowe. Żadna z bibliotek nie uległa połączeniu, ani też nie została zlikwidowana. Samorządowa Biblioteka Publiczna w Narewce zmieniła swoje lokum i znajduje się teraz w budynku po byłej Świetlicy Środowiskowej. Świetlice, w których mieszczą się filie biblioteczne rozwijały i zaspokajały nie tylko potrzeby czytelnicze mieszkańców, ale też upowszechniały kulturę. Organizowane były w nich różnego typu imprezy samodzielne bądź we współpracy z pracownikami świetlic, jak też z Kołami Gospodyń Wiejskich lub innymi instytucjami oraz różnego rodzaju warsztaty.

Księgozbiór na koniec roku 2020 wynosił w bibliotekach 21 225 woluminów. Zakupiono 167 książek na kwotę 4500 złotych oraz otrzymano 40 książek przekazanych przez czytelników jako dar. Środki na zakup książek pochodzą z budżetu biblioteki.

W ciągu roku zarejestrowano w gminie 256 czytelników (w 2019 r. 279), którzy wypożyczyli łącznie 4684 woluminów książek (w 2019 r. 6779), w tym: wypożyczenia literatury pięknej dla dorosłych - 3026, literatury pięknej dla dzieci - 1257 oraz literatury innej 401 woluminów. Ogółem w bibliotekach zarejestrowano 1377 odwiedzin (w 2019 r. 2327). Biblioteki udostępniają również czasopisma bieżące zarówno na miejscu, jak i na zewnątrz - 13 tytułów czasopism, a w ciągu roku udostępniono 659 czasopism bieżących (w 2019 r. 1654). Użytkownicy korzystali również z czytelni i z komputerów – 811 wpisów (w 2019 r. 2209), z 24 książek skorzystali na miejscu (w 2019 r. 19).

Z uwagi na pandemię biblioteki nie zawsze były otwarte dla czytelników, ale w ramach możliwości świadczone wypożyczenia książek. Przestrzegano procedur covidowych, czyli noszenie maseczek, dezynfekcja rąk i klamek, wietrzenie pomieszczeń, ozonowanie, kwarantanna zwróconych książek. Grupami, które korzystały z biblioteki w mniejszym wymiarze byli seniorzy oraz dzieci i młodzież. Najbardziej efektywną metodą wypożyczania książek była forma „książka na telefon”. Czynnici uczestniczyli również w prawie wszystkich wydarzeniach organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury – wystawy, festyny, koncerty a także sprzątanie, szycie maseczek, udział w różnego rodzaju filmikach i akcjach społecznych.

Najważniejsze wydarzenia dotyczące bezpośrednio udziału SBP i jej pracowników w roku 2020:

- uczestnictwo w spotkaniu Klubu Senior+ z udziałem Wójta Gminy i radnych, na którym odbyło się podsumowanie dotychczasowej działalności klubu oraz analiza dalszych planów na rok przyszły,
- 24 czerwca – wyjazd na Ogólnopolską Wystawę "Polska NAJ" w Warszawie,
- udział w Narodowym Czytaniu – w 2020 roku czytano Balladynę Juliusza Słowackiego, akcja odbyła się 5 września przy współorganizacji z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Narewce w ramach programu "Kultura - Interwencje 2020" na wydarzeniu pn. "Folklor i tożsamość Pogranicza - Narewka 2020",
- 16 listopada przygotowano również kolejną salę w byłej Świetlicy Środowiskowej w Narewce, która została zaadaptowana na Oddział dla Dzieci oraz Czytelnię.

D. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce jest jednostką organizacyjną realizującą zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym i zlecone gminie w zakresie pomocy społecznej zgodnie z ustaleniami Rady Gminy.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Narewce realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. i obejmują działania osłonowe oraz aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna dąży do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym.

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

L.p.	Stanowisko	Liczka etatów
1.	Kierownik	1

2.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1
3	Specjalista pracy socjalnej	1
4.	Pracownik Socjalny	1
5.	Referent	1
6.	Asystent rodziny	1
7.	Opiekun	2
8.	Starszy opiekun w Dziennym Domu Pomocy	1
9.	Opiekun w Dziennym Domu Pomocy	2
	RAZEM:	11

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce prowadził działalność organizatorską w zakresie pomocy materialnej i socjalnej dla mieszkańców Gminy Narewka. Krąg osób i rodzin w myśl ustawy jest szeroki, a proponowany zakres pomocy różnorodny.

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce w 2020 roku były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

W gminie Narewka najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, w 2020 roku było kolejno: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Z pomocy społecznej w 2020 roku w postaci świadczeń pieniężnych skorzystały 142 osoby, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 149 osób. Ośrodek wydał 130 skierowań mieszkańcom Gminy Narewka do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Dystrybucją żywności na terenie gminy zajmowało się Stowarzyszenie „Lepsze jutro”. W związku z rozprzestrzenieniem się na terytorium Polski koronawirusa SARS-CoV-2 w okresie od marca 2020 do grudnia 2020 wpłynęły wnioski z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hajnówce oraz Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego – Aplikacja Kwarantanna Domowa (27 wniosków) dotyczące zgłoszeń osób, mieszkańców Gminy Narewka przebywających na kwarantannie i potrzebujących pomocy. Udzielono pomocy w formie zakupu produktów żywnościowych 28 osobom na łączną kwotę 1.769,28 zł.

Liczba rodzin pobierających zasiłek wychowawczy wyniosła 146. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego równała się 2.353.906,00 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 529.235 zł. W 2020 r. wypłacono 1.005.661,66 zł tytułem przyznanych świadczeń rodzinnych. Stypendia

szkolne przyznano 23 osobom na kwotę 27 649,48 zł. Z programu rządowego „Dobry start” korzystało 262 świadczeniobiorców na łączną kwotę 81.220,00 zł.

Opiekę nad chorymi w miejscu ich zamieszkania sprawują zatrudnione opiekunki. Liczba świadczonych usług opiekuńczych utrzymuje się na zbliżonym poziomie jak w latach poprzednich. Z pomocy korzystają osoby starsze i obłożnie chore, które pozostają pozbawione opieki ze strony rodzin i wymagają opieki ze strony Gminy. W 2020 roku usługami objęto 17 osób.

Ośrodek podejmuje działania wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i innych służb pomocowych. Od stycznia do końca grudnia 2020 r., wszczęto 12 procedur „Niebieska Karta”.

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polegała na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych. W roku 2020 uczestniczono w 3 konkursach ogłaszanych przez MRPiPS, w 1 projekcie realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (POWER) na lata 2014-2020 współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 2 projektach realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020:

- Program „Opieka 75 +” na rok 2020 - usługi przyznane 6 osobom,
- „Program asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2020” - dofinansowanie wynagrodzenia 1 asystenta rodziny,
- Klub Senior + w Lewkowie Starym - 15 uczestników,
- Projekt pn.: „Liderzy Kooperacji” - działania skierowane do 6 rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością. Obejmowały one m.in. nieodpłatną pomoc psychologa dla rodzin i dzieci, pomoc logopedyczną, wsparcie w postaci rehabilitacji domowej, spotkania oraz wyjazdy integracyjne dla rodzin i dzieci.
- Projekt „Usługi opiekuńcze w Gminie Narewka”- działanie skierowane na funkcjonowanie Dziennego Domu Pomocy w Lewkowie Starym, ze wsparcia którego korzysta 20 osób, starszych mieszkańców Gminy Narewka,
- Projekt „Arteterapia- sposób na lepsze jutro” - działania projektowe skierowane były do rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. W zajęciach uczestniczyło 15 rodzin, 25 dzieci.

Podjęto działania ograniczające możliwość rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, m.in. zatrudnionym pracownikom GOPS oraz osobom objętym pomocą zapewniono środki ochrony indywidualnej (maseczki, przyłbice, rękawiczki

jednorazowe, preparaty do dezynfekcji rąk), stosowano również wytyczne rekomendacji dotyczące organizacji pracy w ośrodku. Zakupiono ozonator oraz pulsoksymetry.

E. Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce

Ośrodek Edukacji Ekologicznej jest placówką, która pełni funkcję bazy do realizacji programu z zakresu „Zielonej Szkoły”. Na terenie ośrodka wprowadzono rozwiązania ekologiczne, czyli zamontowano pompy ciepła, kolektory słoneczne oraz fotowoltaikę.

Z końcem marca 2020 r. z osobą zatrudnioną na stanowisku Administratora OEE w Siemianówce rozwiązano umowę o pracę i od 01 kwietnia 2020 r. p.o. Administratora z uprawnieniami kierownika Ośrodka jest Sekretarz Gminy. Ogłoszony stan epidemii SARS-CoV-2 miał również negatywny wpływ na funkcjonowanie placówki w roku 2020. Poczynione rezerwacje grup szkolnych zostały odwołane, zaś liczba świadczonych usług żywieniowych świadczonych dla grup uległa zmniejszeniu, co związane było z ogólnokrajowym zakazem funkcjonowania punktów gastronomicznych. Dodatkowo z uwagi na stan epidemii nie zatrudniono Kierownika Ośrodka, na stanowisko którego przeprowadzono konkurs w 2020 r.

Jednostka kontynuowała w roku sprawozdawczym wynajem firmie pomieszczenia pod lokal biurowy oraz wynajem pokoi dla pracowników, świadczących usługi i pracę na rzecz kolei.

Ośrodek posiada ścieżkę przyrodniczą „Brama do Puszczy” o długości 2 km na wieżę widokową „Maruszka” oraz trasę questową „Przyrodnicze wędrówki brzegiem Siemianówki”. Jest on rekomendowany jako Miejsce Przyjazne Rowerzystom na Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo jako obiekt noclegowy.

Ośrodek Edukacji Ekologicznej współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Narewce poprzez umożliwienie zakwaterowania i świadczenia wyżywienia zaproszonych gości oraz przygotowywanie posiłków dla uczestników imprez plenerowych organizowanych przez GOK.

30 września 2020 r. Ośrodek podpisał umowę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Narewce na przygotowywanie posiłków dla podopiecznych Dziennego Domu Pomocy w Lewkowie Starym.

Ośrodek Edukacji Ekologicznej posiada na swoim wyposażeniu rowery i sprzęt sportowy. Z zewnętrznych atrakcji na terenie ośrodka, tj. placu zabaw, siłowni, boiska do koszykówki, do piłki siatkowej i nożnej oraz kortu tenisowego i wiaty ogniskowej, korzystali wszyscy - zarówno osoby przyjezdne, jak i mieszkańcy.

W celu prawidłowego funkcjonowania Ośrodka Edukacji Ekologicznej uzyskuje on niezbędne pozwolenia (m.in. Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hajnówce).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Ośrodku zatrudnionych było 6 osób i posiada on bazę noclegową składającą się z 21 pokoi, co dawało 48 miejsc noclegowych.

W 2020 roku, w styczniu i lutym, zostały przeprowadzone warsztaty twórcze z dekorowania toreb ekologicznych oraz tworzenia lalek z włóczki i nasion.

Liczba noclegów w poszczególnych miesiącach ubiegłego roku przedstawiała się następująco:

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec
54	291	42	0	40	226
Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
550	730	200	198	236	142

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

A. Pozyskane środki na realizację zadań oraz wnioski o dofinansowanie złożone w 2020 r.

1. Pomoc finansowa udzielona przez Województwo Podlaskie na zakup sprzętu ratowniczo – gaśniczego i umundurowania dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- a. wartość projektu – 61.974,78 zł (zakup ubrań, rękawic, radiotelefonów, turbowentylatora, latarek, skafandrów do pracy wody itp.),
- b. kwota dofinansowania – 50.000,00 zł.

2. „Poprawa warunków prowadzenia działalności społeczno-kulturalnej poprzez zakup wyposażenia do świetlic wiejskich w m. Olchówka, Guszczewina i Stare Masiewo oraz zadania inwestycyjne w świetlicy w m. Siemianówka” - projekt w ramach Programu Odnowy Wsi Województwa Podlaskiego:

- a. wartość projektu – 54.863,01 zł,
- b. kwota dofinansowania – 25.927,98 zł.

W ramach zadania zrealizowano następujące zadania w świetlicach:

- Siemianówka – zakup i montaż klimatyzacji oraz zakup i wymiana drzwi wewnętrznych i zewnętrznych,
- Olchówka – zakup mebli kuchennych, lodówki, zmywarki, podgrzewacza do wody, warnika do wody, projektora,
- Guszczewina – zakup stolików i krzeseł,
- Stare Masiewo – zakup mebli kuchennych, łazienkowych oraz komody, artykułów gospodarstwa domowego, warnika do wody oraz nagrzewnicy powietrza.

3. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Narewka – modernizacja oczyszczalni ścieków w Narewce oraz budowa podziemnej pompowni sieciowej wody dla m. Świnoroje i Skupowo:

- a. wartość projektu – 2.642.534,77 zł,
- b. kwota dofinansowania – 1.325.655,00 zł.

Przedmiotem wniosku była przebudowa (modernizacja i rozbudowa) oczyszczalni ścieków z zastosowaniem sekwencyjnego reaktora biologicznego typu SBR oraz polepszenia skuteczności mechanicznego oczyszczania ścieków. Rozbudowa obiektu jest konieczna z uwagi na przewidywane zwiększenie ilości ścieków dopływających oraz poprawę skuteczności procesu oczyszczania ścieków, a także stabilizacji osadów oraz odwadnianie osadów ściekowych. Po przebudowie instalacja będzie w stanie skutecznie i efektywnie oczyszczać ścieki oraz stabilizować i odwadniać osady powstające w procesie oczyszczania ścieków z terenu gminy i okolicznych jednostek osadniczych podłączonych do systemu kanalizacji w ilości średniodobowej 400 m³/d, w dobie maksymalnej 600 m³/d z możliwością przyjęcia w nominalnym trybie pracy ok. 450 m³/d. Ładunek ścieków dopływających pochodzący od 4000 mieszkańców równoważnych. Drugim elementem jest budowa podziemnej pompowni wody, która ma zapewniać zaopatrzenie w wodę miejscowości Świnoroje i Skupowo w ilości Q=18m³/h przy ciśnieniu 1 bar przez czas 2h w celu zapewnienia właściwego zaopatrzenia w wodę w/w miejscowości oraz zapewnienie wody na potrzeby Ppoż.

4. Ochrona bioróżnorodności poprzez małą infrastrukturę turystyczną na terenie gminy Narewka:

- a. wartość projektu – 302.276,48 zł,
- b. kwota dofinansowania – 253.990,00 zł.

Celem projektu jest montaż na działce gminnej miejsca rekreacji dla okolicznej ludności i turystów w postaci wieży widokowej na działce numer 497, Stare Masiewo w gminie Narewka. Ma być to mała infrastruktura turystyczna, która odpowiadać będzie bieżącym potrzebom związanym z ruchem turystycznym na terenie gminy Narewka. Projektowana wieża widokowa usytuowana jest w południowej części działki, ma to na celu otworzenie widoku panoramicznego na okoliczne tereny. Dodatkowo przewiduje się ustawienie tablicy informacyjnej, zadaszona miejsca wypoczynku oraz zagospodarowanie terenu.

Ścieżka edukacyjna ma zostać wykonana w obrębie Stare Masiewo, Nowe Masiewo i Gruszki. Długość ścieżki będzie wynosić 17,5 km. Ma być to ciąg pieszo-rowerowy. W ramach projektu zostaną zamontowane tablice edukacyjne.

5. E-usługi dla klientów sieci wodociągowej Gminy Narewka (w trakcie oceny przez Instytucje organizującą konkurs):

- a. wartość projektu – 2.372.730,00 zł,
- b. kwota dofinansowania – 1.626.305,00 zł.

Przedmiotem projektu jest wdrożenie e-usługi dla klientów sieci wodociągowej Gminy Narewka. Zakres rzeczowy projektu: moduły teletransmisji danych z montażem i układem pomiaru wody - 1915 sztuk, system nadzoru telemetrii - nieograniczona liczba

użytkowników, portal e-urząd, modernizacja systemu finansowo-księgowego na potrzeby automatyzacji rozliczeń za wodę.

Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia przyczyni się w istotny sposób do rozwoju e-administracji w regionie oraz będzie skutkowałą usprawnieniem obsługi klientów sieci wodociągowej, zmniejszeniem obciążeń administracyjnych na linii obywatel-samorząd, obniżeniem kosztów funkcjonowania urzędu, co w konsekwencji doprowadzi do poprawy dostępu do usług mieszkańców gminy i przedsiębiorców. Z produktów i rezultatów projektu będą korzystać zarówno mieszkańcy, przedsiębiorcy, jak i pracownicy instytucji samorządowych i publicznych.

6. Rewitalizacja Narewki poprzez utworzenie Centrum Sportu i Edukacji (w trakcie oceny przez Instytucje organizującą konkurs):

- a. wartość projektu – 2.136.467,79 zł,
- b. kwota dofinansowania – 949.482,12 zł.

Projekt planowany do realizacji przez Gminę Narewka polegać będzie na rewitalizacji przestrzeni publicznej i nadaniu jej nowej funkcji poprzez modernizację budynku gospodarczo-garażowego (będącego w stanie zdegradowanym) zlokalizowanego w sąsiedztwie stadionu w Narewce. W efekcie powstanie jedyny na tym terenie obiekt umożliwiający podejmowanie indywidualnej aktywności fizycznej i rekreacyjnej przez mieszkańców, w tym osoby starsze i z niepełnosprawnościami w pomieszczeniach zamkniętych. Ponadto będzie wykorzystywany przez osoby wymagające rehabilitacji i fizjoterapii, co pomoże im szybciej powrócić do sprawności. W rezultacie przeprowadzenia zadania inwestycyjnego uda się podnieść standard życia w gminie, a także możliwe będzie owocne zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży.

Dzięki przedsięwzięciu uda się utworzyć przestrzeń do ćwiczeń i fitness, obiekt będzie też dostosowany do celów edukacyjno-szkoleniowych (m.in. będą prowadzone zajęcia dla dzieci i młodzieży z zakresu taktyki gry w sportach zespołowych).

Ze względu na zły stan techniczny budynku, jak również nie jego niewystarczające parametry użytkowe niespełniające obowiązujących przepisów należy obok przebudowy dokonać także jego nadbudowy i rozbudowy. W efekcie do użytku zostanie oddany obiekt murowany, niepodpiwniczony, jednopiętrowy.

Przedsięwzięcie poza robotami budowlanymi przewiduje również zakup wyposażenia w podstawowe meble części szkoleniowo-edukacyjnej oraz sprzętu sportowego do klubu fitness/siłowni: bieżni elektrycznej, roweru spinningowego, roweru magnetycznego poziomego, wieży 4-stanowiskowej do ćwiczeń mięśni klatki piersiowej ramion, obręczy barkowej i brzucha, maszyny do ćwiczenia mięśni obręczy barkowej, maszyny do ćwiczenia mięśni klatki piersiowej, maszyny do ćwiczenia mięśni prostych brzucha, maszyny do ćwiczenia mięśni łydek, maszyny do ćwiczenia mięśni pośladkowych, suwnicy do przysiadów, ławki z modlitewnikiem, modlitewnika

do ćwiczeń mięśni dwugłowych ramion, 2 szt. stojaków na obciążenia olimpijskie i gryfy, 2 szt. zestawów gumowych obciążeń, 2 szt. sztang, 2 szt. gum do rozciągania mięśni przed ćwiczeniami, 2 szt. skakanek z obciążeniem, 2 szt. skakanek, 2 szt. worków do ćwiczeń (sandbag), 2 szt. uchwytów do pompek, drabinki gimnastyczno-sportowej, 2 kpl. hantli stalowych gumowych ze stojakiem, ergometru wioślarza.

Rozwiązania architektoniczne założone w projekcie są zgodne z zasadami projektowania uniwersalnego. Oznacza to, iż obiekt będzie dostępny dla wszystkich zainteresowanych bez względu na wiek, stan zdrowia, stopień niepełnosprawności, etc.

7. Instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii na potrzeby budynków mieszkalnych w Gminie Narewka

- a. wartość projektu – 1.994.100,00 zł,
- b. kwota dofinansowania – 1.495.575,00 zł.

Projekt obejmuje wykonanie w formule grantowej:

- 8 instalacji solarnych (kolektorów słonecznych) o łącznej mocy 19,5 kW,
  - 66 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 262 kW,
- na potrzeby budynków mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gminy.

W przypadku 5 obiektów planowane jest wykonanie instalacji hybrydowych (instalacja solarna i instalacja fotowoltaiczna na potrzeby tego samego budynku mieszkalnego). Zakłada się, że na 61 budynkach powstaną samodzielne instalacje fotowoltaiczne, a w 3 przypadkach – instalacje solarne.

Planuje się, że spośród instalacji fotowoltaicznych 6 będzie miało moc powyżej 5 kWp (łącznie 39 kWp), a 60 do 5 kWp (łącznie 223 kWp).

W wyniku realizacji zadania spodziewane jest osiągnięcie efektu ekologicznego w postaci ograniczenia emisji dwutlenku węgla o 206,52 Mg rocznie, co stanowi 91% emisji bazowej przed projektem. Szacuje się, że roczne oszczędności mieszkańców z tytułu zużycia paliwa oraz energii elektrycznej wyniosą ok. 160 tys. zł.

8. Grant pt. „Transport osób z niepełnosprawnościami na terenie Gminie Narewka” - typu door-to-door. – nie udzielono pomocy finansowej.

- a. wartość projektu – 573.000,00 zł.

Projekt zakładał wdrożenie usługi transportu dla osób z niepełnosprawnościami które są wykluczone społecznie i mieszkają na wsi poprzez zakup 9-osobowego samochodu dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wraz z kosztami bezpośrednio związanymi z uruchomieniem bezpłatnej usługi.

9. Rozwój Gminy Narewka dzięki produkcji energii na potrzeby własne poprzez instalacje OZE – nie udzielono pomocy finansowej.

- a. wartość projektu – 908.701,40 zł

Projekt zakładał, iż bezpośrednie działania i efekty będą dotyczyły trzech obiektów obejmując: montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku Urzędu Gminy w Narewce zlokalizowanego przy ul. Białowieskiej 1, montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku Stacji Kajakowej i Bazy Turystycznej zlokalizowanej w Narewce przy ul. Hajnowskiej 33, montaż pompy ciepła w budynku Stacji Kajakowej i Bazy Turystycznej zlokalizowanej w Narewce przy ul. Hajnowskiej 33.

B. Działalność turystyczna w 2020 r.

Ze względu na swoją specyfikę, liczne walory przyrodnicze i kulturowe oraz atrakcyjne turystycznie położenie (przy Puszczy Białowieskiej i Zbiorniku Wodnym Siemianówka) Gmina Narewka jako jednostka samorządu terytorialnego w swojej strategii rozwoju uwzględnia również turystykę i w znacznym stopniu to na niej opiera promocję gminy. W związku z powyższym, a także dla umocnienia swojej identyfikacji i rozpoznawalności na zewnątrz, prowadzi na swoim terenie własne obiekty turystyczne. Do ich grona należą:

- Stanica Kajakowa / Punkt Informacji Turystycznej w Narewce,
- Turystyczna Baza Noclegowa w Narewce,
- Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce,
- Ośrodek Turystyczno-Rekreacyjny i Kulturalny na Starym Dworze.

W 2020 r. w związku z ogłoszoną i przedłużającą się pandemią, działalność powyższych obiektów została ograniczona, natomiast niezupełnie wyłączona. Funkcjonowały one w okresach znoszenia obostrzeń i restrykcji epidemiologicznych w formie tradycyjnej, ale z zachowaniem tzw. reżimu sanitarnego. Wszystkie wymienione obiekty zostały ponadto wyposażone w niezbędne środki ochrony i dezynfekcji osobistej, dla zminimalizowania ryzyka zakażenia wirusem SARS-Cov-2 przez osoby z nich korzystające.

Dane liczbowe dotyczące działalności ww. obiektów w roku 2020 prezentują się następująco:

- Stanica Kajakowa

kajaki - ogólnie 1560 osób (780 kajaków), w tym:

- 1392 osoby (696 kajaków) to turyści krajowi
- 162 osoby (81 kajaków) to mieszkańcy Gminy Narewka
- 6 osób (3 kajaki) to turyści zagraniczni

rowery - 218 osób, w tym:

- 7 osób to turyści zagraniczni

rowery wodne - 96 osób w tym:

- 2 osoby to turyści zagraniczni

boisko - 2427 osób

pole namiotowe - 346 osób

Informacja Turystyczna - 3789 osób

- Turystyczna Baza Noclegowa

Bazę Turystyczną składającą się z 3 domków rekreacyjno-noclegowych odwiedziło 471 osób (250 noclegów).

- Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce

Ośrodek odwiedziło 584 turystów krajowych oraz 0 turystów zagranicznych.

Oprócz własnych obiektów noclegowych w gminnej ewidencji miejsc noclegowych i kwater agroturystycznych zarejestrowanych było (wg stanu na 31 grudnia 2020 roku) łącznie 64 obiekty. Aktualny wykaz dostępny jest na stronie internetowej: <https://ugnarewka.wrotapodlasia.pl/pl/turystyka/agroturystyka>.

W 2020 roku przeprowadzone zostały następujące działania i przedsięwzięcia promocyjne:

- zakup tablic informacyjnych reklamujących Ośrodek Turystyczno-Rekreacyjny i Kulturalny na Starym Dworze (3 szt.) oraz Stanicę Kajakową w Narewce (1 dwustronna);
- zagospodarowanie kompleksu turystyczno-rekreacyjnego na Starym Dworze: (wydzielenie miejsc do odpoczynku, plażowania, parkingu dla samochodów z łódkami, montaż szlabanu wjazdowego, tablic informacyjnych, punktów poboru wody i odprowadzania nieczystości, przebieralni na plaży oraz donic z kwiatami po obu stronach głównej alejki spacerowej);
- udział w Wystawie POLSKA NAJ – promocja gminy na ogólnopolskiej wystawie plenerowej poświęconej najpiękniejszym zakątkom Polski (od 20 czerwca do 13 lipca 2020 r. w ścisłym centrum Warszawy na Krakowskim Przedmieściu stacjonował duży fotogram promocyjny z atrakcjami i walorami Gminy Narewka, zachęcający przechodniów i turystów do odwiedzin; oprócz atrakcyjnych zdjęć znalazł się na nim tekst promocyjny z przekładem na język angielski; następnie fotogram został przeniesiony w okolice Centrum Olimpijskiego im. Jana Pawła II przy Wybrzeżu Gdyńskim w Warszawie, gdzie przez kolejne 2 tygodnie pełnił funkcję promocyjną gminy Narewka; ostatecznie z końcem sierpnia fotogram został oddany na własność Urzędowi Gminy Narewka i ulokowany na ścianie bocznej amfiteatru w Narewce);
- 10 lipca 2020 r.: wizyta grupy pracowników UG, GOK i Galerii w Narewce na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie w celu osobistej promocji gminy jako miejsca idealnego na wakacyjne wojaże w dobie pandemii (wydawanie przechodniom różnorodnych materiałów i gadżetów promocyjnych gminy Narewka plus kontakt bezpośredni z turystami, polegający na przedstawianiu bogatej oferty

turystycznej gminy Narewka; w ramach promocji realizowane były również zdjęcia i filmiki promocyjne z przebiegu akcji promocyjnej);

- otrzymanie dofinansowania na projekt pt. „Rewitalizacja Narewki”, w ramach którego ściśle centrum Narewki zyskało funkcjonalne i przyjazne turystom oblicze: drewniany statek piracki, nowoczesny plac zabaw, słomiane parasole, hamaki relaksacyjne, drewniane ławeczki i stoły, stoły do gier plenerowych, ażurowe donice na kwiaty oraz uporządkowanie i zagospodarowanie terenu wokół, w tym plaży nad rzeką Narewka;
- otrzymanie dofinansowania na nowe miejsce rekreacji w Starym Masiewie (w ramach projektu powstaną: wieża widokowa, tablice informacyjne, zadaszone miejsce do wypoczynku oraz ścieżka edukacyjna o długości prawie 20 km);
- uruchomienie nowego nośnika promocji gminy Narewka – profil informacji turystycznej na Instagramie: <https://www.instagram.com/itnarewka/>;
- stworzenie, a następnie wypromowanie za pośrednictwem zakupionych gadżetów promocyjnych oficjalnego logo gminy Narewka, które docelowo ma stać się nowym produktem turystycznym: „Narewka. Naturalnie!”;
- powstanie grupy morsów „Narewka Naturalnie”, która pod honorowym patronatem Wójta Gminy Narewka stała się kolejnym nośnikiem promocji gminy (za pośrednictwem swojego fanpagu na FB promują m.in. rzekę Narewka oraz Zalew Siemianówka jako miejsca przyjazne i atrakcyjne turystycznie);
- promocja własna gminy Narewka w Internecie: za pośrednictwem FB, Instagramu i strony www (tematyczne sesje zdjęciowe w plenerze o różnych porach roku na potrzeby licznych artykułów promujących zarówno walory przyrodnicze oraz kulturowe jak i obiekty oraz atrakcje turystyczne gminy);
- promocja własna gminy Narewka w gazecie samorządowej „Nad Narewką” – w tym m.in. artykuły z ciekawych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych dedykowanych również turystom oraz reklama konkretnych obiektów turystycznych gminy, zachęcająca do ich odwiedzenia przez turystów;
- aktualizacja zakładki TURYSTYKA na stronie UG Narewka: <https://ugnarewka.wrotapodlasia.pl/pl/turystyka/>;
- realizacja, a następnie publikacja w sieci kilku filmów promocyjnych gminy Narewka (kręconych z lotu ptaka), ukazujących unikatowość regionu i piękno tutejszej przyrody, m.in. z udziałem wolnych stad żubrów na terenie gminy Narewka;
- dofinansowanie przez UG Narewka i GOK Narewka projektu „RUDNIA PROJEKT – Dziedzictwo zatopionych wsi”, efektem którego było powstanie map piktogramowych przedstawiających miejscowości, jakie zniknęły przed laty pod taflą utworzonego sztucznie zbiornika wody - Zalewu Siemianówka, stanowiącego dziś jedną z głównych atrakcji turystycznych regionu (aktualnie wystawa znajduje się na wolnej przestrzeni przy Galerii w Narewce, a od 1 maja 2021 r. zagości na Starym Dworze nad Zalewem Siemianówka);

- dofinansowanie przez UG Narewka projektu „Rowerowa Narewka”, efektem którego było powstanie 7 bezpiecznych tras rowerowych na potrzeby promocji tej aktywności jako atrakcyjnej formy spędzania wolnego czasu zarówno dla mieszkańców jak i turystów; w ramach projektu powstały również foldery promocyjne informujące o wskazanych trasach, lokalnych przewodnikach turystycznych oraz miejscach noclegowych na terenie gminy Narewka;
- 24 lipca 2020 r. - organizacja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego WERTEP na Starym Dworze (całodniowej imprezy plenerowej, która posłużyła również jako atrakcyjna oferta turystyczna);
- 23 sierpnia 2020: realizacja ogromnego przedsięwzięcia promocyjno-sportowego pt. *Maratony Kresowe „W krainie Żubra” – Narewka 2020* (na wydarzenie zjechało ok. 200 kolarzy z Polski i zagranicy);
- 5 września 2020: organizacja dużego wydarzenia kulturalno-rozrywkowego pt. *„Folklor i Tożsamość Pogranicza”*, które przyciąga turystów chcących posłuchać muzyki z terenu polsko-białoruskiego pogranicza, poznać kulturę i tradycje białoruskiej mniejszości narodowej, spróbować kuchni regionalnej czy zakupić oryginalne pamiątki w postaci lokalnego rękodziela;
- udział w projekcie „Sadzimy Aleje”, efektem którego jest tzw. Aleja Odlatujących Ptaków, która w przyszłości stanie się kolejnym wartym odwiedzenia miejscem turystycznym (drzewa od zawsze miały istotne znaczenie promocyjne i stawały się jednym z bazowych elementów promocyjnych na fotografiach w albumach, przewodnikach, filmach i innych materiałach reklamowych);
- w 2020 r. Gmina Narewka była również członkiem Podlaskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (PROT), w związku z czym wiele publikowanych w sieci oraz telewizji materiałów promocyjnych PROT-u uwzględniało również turystyczną reklamę Gminy Narewka, np. cykl *„Czas na Podlaskie. W kontakcie z naturą”*;
- w 2020 r. Gmina Narewka była również członkiem Stowarzyszenia Gmin Górnej Narwi; dzięki współpracy ze stowarzyszeniem w IV kwartale 2020 przeprowadzona została szczegółowa i obszerna inwentaryzacja turystyczna gminy na potrzeby powstania zbiorczej publikacji pt. *„Diagnoza gmin pod kątem turystyki i potrzeb inwestycyjnych oraz działań niezbędnych do budowy i rozwoju produktu turystycznego na obszarze Stowarzyszenia Gmin Górnej Narwi”*; uzyskane w ramach diagnozy informacje pozwolą na planowanie kolejnych działań w kierunku rozwoju turystyki, m.in. włączenia Gminy Narewka w projekt budowy tzw. *Szlaku Kajakowego i Kamperowego Polski Wschodniej*;
- 22 grudnia 2020 r. Rada Gminy Narewka podjęła uchwałę w sp. przystąpienia do Stowarzyszenia LOT „Region Puszczy Białowieskiej”, w efekcie czego z dniem 1 stycznia 2021 r. Gmina Narewka stała się członkiem kolejnej organizacji wspierającej rozwój turystyki

C. Program Rozwoju Gminy Narewka

Program Rozwoju Gminy Narewka na lata 2015-2020 został przyjęty uchwałą nr X/67/15 Rady Gminy Narewka z dnia 30 listopada 2015 r. Jak każdy dokument o charakterze strategicznym określa on uwarunkowania rozwojowe danego obszaru. Wskazuje słabe i mocne strony oraz dokonuje analizy problemów występujących w gminie i daje odpowiedź jak te problemy niwelować.

Celem generalnym Programu Rozwoju Gminy Narewka jest poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Narewka poprzez prowadzenie polityki zrównoważonego rozwoju gminy.

Wypełnianie celów operacyjnych wymaga podjęcia szeregu zadań o charakterze przedsięwzięć inwestycyjnych, organizacyjnych oraz projektów społecznych, dlatego też Program zawiera Wieloletni Plan Inwestycyjny, tj. kierunki działań w okresie 2015 – 2020.

Drogi gminne

L.p.	Zadanie	Stan realizacji na koniec 2020 r.
1.	Przebudowa - droga prowadząca do terminalu AIDA	Zrealizowano
2.	Przebudowa drogi Olchówka – Masiewo Stare	Zrealizowano
3.	Przebudowa drogi Eliaszuki - Kordon	Nie zrealizowano
4.	Ulice w miejscowości Nowa Łuka	Sporządzono dokumentację techniczną
5.	Janowo – Jelonka	Zrealizowano w całości
6.	Nadleśnictwo Browsk – Gruszki do rzeki Narewka	Nie zrealizowano
7.	Ulice wsi Grodzisk	Zrealizowano w całości
8.	Ulice wsi Nowe Skupowo	Zrealizowano w całości
9.	Budowa dróg rolniczych Nowa Łuka – Słobódka	Nie zrealizowano
10.	Budowa drogi Bernacki Most - Podlewkowie	Zrealizowano w całości
11.	Remont drogi Siemieniakowszczyzna – Babia Góra	Zrealizowano
12.	Budowę ciągu pieszego na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 687 – przecięcie z drogą gminną asfaltową do osiedla mieszkaniowego długości około 405 m	Opracowano dokumentację techniczną, w trakcie realizacji
13.	Rozbudowa drogi gminnej 107102B na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 687 dł. ok. 950 m	Opracowano dokumentację techniczną, w trakcie realizacji

14.	Przebudowa drogi gminnej 155732B oraz drogi gminnej nr 155734B na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 687 do cmentarza długości ok. 300 m	Opracowano dokumentację techniczną, oczekuje na pozyskanie wsparcia ze środków zewnętrznych
-----	--	---

Infrastruktura turystyczna

L.p.	Zadanie	Stan realizacji na koniec 2020 r.
1.	Wyciąg nart wodnych Stary Dwór	Sporządzono dokumentację techniczną
2.	Budowa 4 przystani kajakowych na rzece Narewka	Wykonano jedną w Lewkowie Starym
3.	Trasa turystyczna i wieża widokowa w Starym Masiewie	W trakcie realizacji
4.	Pomost - przystań jachtowa Stary Dwór	Nie zrealizowano
5.	Przebudowa budynku WOZ Lewkowo na potrzeby Spółdzielni Socjalnej	Zrealizowano na potrzeby Dziennego Domu Pomocy
6.	Modernizacja boisk przy Zespole Szkół w Narewce	Zrealizowano
7.	Rewitalizacja centrum Narewki	Zrealizowano

Infrastruktura techniczna, komunalna i społeczna

L.p.	Zadanie	Stan realizacji na koniec 2020 r.
1.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Siemianówce i nad Zbiornikiem Siemianówka	Zrealizowano w całości
2.	Instalowanie pomp ciepła: - Lewkowo Stare - Stanica Kajakowa - Urząd Gminy	Nie zrealizowano – złożono wniosek o dofinansowanie – nie otrzymano wsparcia
3.	Instalacje fotowoltaiczne - OEE - Zespół Szkół - Stanica Kajakowa - GOZ - UG	Zrealizowano
4.	Fotowoltaika - prosument 150 szt.	Zrealizowano 49 instalacji – ponadto złożono kolejny wniosek o dofinansowanie
5.	Instalacje solarne 100 szt.	Zrealizowano 44 instalacje – ponadto złożono kolejny wniosek o dofinansowanie
6.	Przebudowa stacji wodociągowej w Siemianówce	Zrealizowano
7.	Stacja uzdatniania wody w Narewce	Zrealizowano
8.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Narewce	Sporządzono dokumentację techniczną - złożono wniosek o dofinansowanie
9.	Budowa świetlic wiejskich: - Nowe Masiewo - Eliaszuki - Nowa Łuka - Leśna	Nowe Masiewo – zakończono w całości, Eliaszuki – zakończono w całości, Nowa Łuka – zakończono,

		Leśna - sporządzono dokumentację techniczną
10.	Modernizacja i remont GOK	W trakcie realizacji
11.	Rozbudowa sieci teleinformatycznych	Uruchomiono punkty WiFi4EU (Stanica Kajakowa, Amfiteatr, Galeria im. Tamary Sołowiecz, świetlice Narewka, Lewkowo Stare, Siemianówka, Dzienny Dom Pomocy w Lewkowie Starym, Biblioteka w Narewce, Plaża Stary Dwór, OEE Siemianówka)
12.	Przebudowa – wymiana kotłów C.O. w prywatnych gospodarstwach – 150 sztuk	Nie zrealizowano – możliwość indywidualnej wymiany w ramach Programu Czyste Powietrze
13.	Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego	Zakupiono i przekazano OSP Siemianówka
14.	Zakup koparko-ładowarki	Nie zrealizowano
15.	Budowa sieci wodociągowej Olchówka - Nowe Masiewo	Nie zrealizowano
16.	Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenach letniskowych przy Zbiorniku Wodnym Siemianówka	Przygotowano do realizacji i w ciągłej rozbudowie
17.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków - 120 szt.	Łącznie na terenie gminy funkcjonuje 273 szt.

D. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Dokument, najczęściej określany w skrócie jako studium uwarunkowań lub studium to jeden z dokumentów planistyczny sporządzany dla całego obszaru gminy, określający w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania

Studium jest podstawowym dokumentem kreującym politykę przestrzenną gminy. Obok miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktem planowania przestrzennego i w systemie planistycznym zaliczane jest do aktów planowania ogólnego. Nie jest aktem prawa miejscowego, a więc nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących i nie może być podstawą do wydania decyzji administracyjnych. Ma za to charakter aktu kierownictwa wewnętrznego, obowiązującego w systemie organów gminy. Wiąże wójta, burmistrza, prezydenta miasta przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i służy koordynacji ustaleń tych planów. Przedmiotem studium są treści związane ze stanem istniejącym, czyli diagnoza aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i uwarunkowań jej rozwoju dająca rozpoznanie obiektywnych okoliczności rozwoju oraz treści określające kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej, czyli podstawowe reguły działania w przestrzeni przyjęte przez samorząd.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Narewka zostało zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Narewka Nr VII/66/99 z dnia 31.08.1999 r., obejmując zmiany zatwierdzone uchwałami:

- Nr XXXI/309/06 Rady Gminy w Narewce z dnia 21 września 2006 r.;
- Nr VII/52/07 Rady Gminy w Narewce z dnia 14 czerwca 2007r.;
- Nr XVI/147/08 Rady Gminy Narewka z dnia 12 września 2008 r.;
- Nr XXXIV/268/10 Rady Gminy Narewka z dnia 23 czerwca 2010 r.;
- Nr XV/122 /12 Rady Gminy Narewka z dnia 26 czerwca 2012 r.,
- Nr XXXII/273/14 Rady Gminy Narewka z dnia 29 sierpnia 2014r.

Ostatnia zmiana studium była związana z utworzeniem terenów przemysłowo, składowo, usługowych w obrębie Siemianówka, o powierzchni ok 29 ha, z przeznaczeniem pod specjalną strefę ekonomiczną w ramach Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Narewka.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka jest dokumentem planistycznym sporządzonym dla obszaru całej gminy, wykonanym na podstawie przepisów o planowaniu przestrzennym i rozporządzeń wykonawczych w tym zakresie.

Analiza obowiązującego studium w ramach „*Oceny aktualności studium i planów miejscowych*” wykazała częściową zgodność zapisów studium z obowiązującymi przepisami prawa. Niezgodności dotyczą przede wszystkim braku odniesienia do aktualnych uwarunkowań i przepisów prawa, braku spójności w oznaczaniu przeznaczenia terenów, braku jednoznacznie zdefiniowanych linii rozgraniczających w części niezmienniczej studium, pominięcia w opracowaniu wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, jak również nie wskazania w opracowaniu obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące studium jest częściowo zgodne z przepisami art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Z przeprowadzonej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w oparciu o obowiązujące przepisy związane z planowaniem przestrzennym, a także istniejące uwarunkowania faktyczne wynika zakres aktualizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. W związku z występującymi niezgodnościami studium powinno zostać zmienione, przynajmniej w poniżej określonym zakresie:

- dostosowanie zapisów do aktualnych uwarunkowań
- dopasowanie wyznaczonych kierunków rozwoju określonych w studium i jego zmianach pod kątem strategii rozwoju gminy (wyznaczenie jednoznacznego charakteru gminy: turystyczna, przemysłowa itp.)
- redakcję zapisów wobec aktualnie obowiązującego prawa,
- dostosowanie zapisów dotyczących przeznaczenia terenów do bieżących i przewidywanych potrzeb,

- wprowadzenie jednoznacznych zapisów (graficznych i tekstowych) dotyczących przeznaczenia terenów,
- wprowadzenie jednoznacznego rozgraniczenia terenów z możliwością zabudowy od terenów gdzie obowiązuje zakaz zabudowy, w szczególności w obszarach chronionych,
- ustaleniu parametrów zabudowy oraz określenie wskaźników zagospodarowania przestrzennego,
- wskazaniu obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- wprowadzeniu wytycznych dla planów miejscowych.

Rada Gminy Narewka Uchwałą Nr XXXI/271/14 z dnia 30 czerwca 2014 r. przystąpiła do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Narewka. W kwietniu 2015 r. została podpisana umowa z Biurem Architektoniczno-Urbanistycznym na opracowanie projektu studium. W 2016 r. Uchwałą Nr XII/84/16 Rada Gminy Narewka przystąpiła do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Narewka. W wyniku prac nad programem w 2017r. Uchwałą Nr XXIV/176/17 przyjęto Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Narewka, który 31 stycznia 2018 r. została zaktualizowany - Uchwałą Nr XXVII/200/18 zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Narewka.

W wyniku prac nad Programem Rewitalizacji oraz realizacją umowy o powierzenie grantu Nr G/16/2017 z dnia 09.06.2017r. na przeprowadzenie konsultacji społecznych w ramach projektu „Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich gminach” procedury związane z pracami planistycznymi zostały wstrzymane do chwili zakończenia procesu konsultacji. W ramach przeprowadzonych konsultacji w okresie od 19.05.2017 do 30.11.2017r. opracowano raport z indywidualnego procesu konsultacji dla Gminy Narewka, zawierający zebrane wnioski i uwagi, do których należy się odnieść przy opracowaniu projektu studium. W dniu 05.12.2017 r. przekazano zgromadzone materiały głównemu projektantowi studium (Biuro Architektoniczno-Urbanistyczne).

Obecnie projekt studium jest na etapie nanoszenia poprawek przez Wykonawcę, wynikających z uwag wniesionych przez Urząd Gminy Narewka, mających na celu odpowiednie przygotowanie niniejszego dokumentu do przedłożenia właściwej terytorialnie Komisji Architektoniczno-Urbanistycznej oraz poddania dalszemu procesowi uzgodnień i opinii.

Głównym celem opracowywanego projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem elementów środowiska przyrodniczego, uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz potrzeb rozwojowych mieszkańców gminy. Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych gminy pozwoliła na określenie kierunków jej rozwoju.

Diagnoza stanu gminy obejmowała uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne, a na ich podstawie określone zostały kierunki rozwoju gminy. Istniejący stan zidentyfikowany został w oparciu o dokumenty strategiczne, które przedstawiają możliwości rozwoju gminy nie tylko w aspekcie lokalnym, lecz także w odniesieniu do możliwości rozwojowych gminy w aspekcie wojewódzkim i krajowym.

Główną zasadą kształtowania zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy będzie rozwój poszczególnych funkcji w oparciu o istniejące zainwestowanie. Ich rozwój będzie koncentrował się w obrębach poszczególnych miejscowości. Główne zasady kształtowania polityki przestrzennej gminy zostały sformułowane następująco:

- przeciwdziałanie rozproszaniu zabudowy poprzez wskazywanie nowych terenów inwestycyjnych w obrębie istniejących jednostek osadniczych;
- wykreowanie wizerunku gminy jako terenu atrakcyjnego dla rozwoju turystyki i rekreacji;
- minimalizacja negatywnego wpływu na strukturę przestrzenną i społeczno-gospodarczą wcześniejszych zasad polityki przestrzennej gminy i poprawa jakości życia mieszkańców gminy;
- wyrównanie różnic w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy;
- wspieranie lokalnych przedsięwzięć inwestycyjnych, a przy lokalizacji nowych inwestycji uwzględnianie lokalnych zasobów środowiska naturalnego;
- promocja gminnych terenów inwestycyjnych;
- ochrona najcenniejszych walorów dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego;
- kontynuacja historycznego charakteru zabudowy w ośrodkach o zachowanych zabytkowych układach ruralistycznych;
- stworzenie najbardziej optymalnego zagospodarowania przestrzeni gminy, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego i wizji rozwoju gminy przedstawionej przez lokalne władze.
- zakaz rolniczego zagospodarowania odpadów

Perspektywiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzenno-gospodarczych, zamierzeń i działań inwestycyjnych gminy oraz zamierzeń powiatu hajnowskiego i województwa podlaskiego, stwarzają przesłanki do wyróżnienia na jej terenie dwóch zasadniczych stref zagospodarowania przestrzennego, zróżnicowanych, co do celów i instrumentów polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania:

- obszary zabudowy, które będą ulegały przekształceniom przestrzennym,
- obszary otwarte, które nadal pozostaną nie zainwestowane.

Do obszarów zabudowy gminy zaliczyć należy wszystkie obecnie zainwestowane (zabudowane), tereny przeznaczone pod zabudowę w aktualnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz wszystkie obszary wyznaczone i przeznaczone w studium pod zorganizowane

zainwestowanie (zabudowę). Do obszarów otwartych należy zaliczyć tereny rolne (tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej), leśne i wód powierzchniowych.

E. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego

Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego (plan miejscowy, MPZP) to akt prawa miejscowego przyjmowany w formie uchwały rady gminy, określający przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Ustalenia planu miejscowego, wraz z innymi przepisami, kształtują sposób wykonywania prawa własności nieruchomości. Plan miejscowy stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych (w przeciwieństwie do studium, które wyraża jedynie politykę przestrzenną gminy). W planie miejscowym dokonuje się również zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Nie jest to tożsame z wyłączeniem gruntu z produkcji rolnej i leśnej, tzw. odrolnieniem. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może wykraczać poza granice administracyjne gminy, może za to obejmować tylko część jej obszaru. Na terenie gminy może obowiązywać więcej planów miejscowych w postaci fragmentarycznych, obejmujących wybrane obszary opracowań. Plan nie może naruszać ustaleń studium, co stwierdza rada gminy przed jego uchwaleniem.

W latach 1985-2003 na terenie Gminy Narewka obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzony uchwałą nr IX/41/85 Gminnej Rady Narodowej w Narewce z dnia 4 października 1985r., który obejmował cały jej obszar. Plan ten utracił ważność w 2003 r. w związku ze zmianą ustawy o planowaniu przestrzennym.

Gmina Narewka posiada 30 opracowań planistycznych w postaci miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, przyjętych uchwałą Rady Gminy Narewka. Powyższe opracowania zostały sporządzone dla terenów o łącznej powierzchni ok. 733 ha. Wykluczając tereny, na których plany dublują się obszarowo, na terenie Gminy Narewka ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego objęta jest powierzchnia 619,9277 ha, co w stosunku do całkowitej powierzchni gminy wynoszącej ok. 33 899 ha i daje ok. 1,8 % pokrycia obszaru gminy.

Poniżej zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wskazaniem uchwał oraz powierzchni opracowania:

lp	Nr uchwały, data	Publikator	Przedmiot uchwały	Powierzchnia (ha)
1	2	3	4	5
1	VIII/117/96 z dnia 29 listopad 1996 r.	Dz.Urz.Woj.Białostocki ego Nr 40, poz. 153 z dnia 20 grudnia 1996	w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka	17
2	XXVI/183/97 z dnia 30 grudnia 1997 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 15, poz. 206 z dnia 10 maja 1999 r.	w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka.	16,5

3	XXIX/221/98 z dnia 17 czerwca 1998 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr , poz. z dnia	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Siemieniakowszczyzna w gminie Narewka – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz części przeznaczonej pod zabudowę zagrodową	3,5
4	IX/87/99 z dnia 28 październik 1999 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 39, poz. 634 z dnia 30 listopada 1999 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Planta gmina Narewka dotyczących usług przemysłowo-handlowo-składowych na działce oznaczonej w ewidencji geodezyjnej 391	5,5
5	XII/114/2000 z dnia 20 kwietnia 2000 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 16, poz. 178 z dnia 6 czerwca 2000 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek Nr ewidencyjny 196/3 i części działki Nr 249 w Skupowie gmina Narewka przeznaczonych na lokalizację urządzenia radionawigacyjnego	1
6	XIII/121/2000 z dnia 27 czerwca 2000 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 20, poz. 265 z dnia 17 lipca 2000 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych na działkach Nr ewidencyjny 236, 237, 238 obręb Mikłaszewo i części działki Nr 390/1 obręb Planta	12
7	XVIII/161/01 z dnia 24 kwietnia 2001 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 14, poz. 270 z dnia 30 maja 2001 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Łuka-Stary Dwór" nad zbiornikiem Siemianówka	250
8	XXIII/194/02 z dnia 26 lutego 2002 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 10 , poz. 244 z dnia 22 kwietnia 2002 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych obszarów gminy Narewka obejmujących działki w aktualnej ewidencji geodezyjnej Nr 193/9~193/25 oraz części 193/1 i i 290, 291, 292 w Tarnopolu oraz Nr 309/28 w Siemianówce	5,5
9	IV/38/03 z dnia 25 lutego 2003 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 21, poz. 541 z dnia 3 marca 2003 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obręb Siemianówka dz nr: 592, 611 do 614 – tereny przemysłowo-składowo-handlowe dz. 307 – zabudowa letniskowa)	22
10	VIII/66/03 z dnia 9 września 2003 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 109, poz. 2048 z dnia 16 października 2003 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obręb Siemianówka dz nr: 290/2 do 290/6 – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinne, usługi rzemiosła)	1
11	XIV/141/04 z dnia 21 czerwca 2004 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 97, poz. 1400 z dnia 6 lipca 2004 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obręb Zabłotczyzna dz nr: 129,180,181,181/1,181/2,182,192 do 196 – zabudowa przemysłowo-składowo-usługowa, kolejowy węzeł przeładunkowym)	18

12	XXI/214/05 z dnia 26 kwietnia 2005 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 135, poz. 1601 z dnia 6 czerwca 2005 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych i zabudowy gospodarczej na części gruntów wsi Siemianówka	11
13	XXIX/298/06 z dnia 28 czerwca 2006 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 194, poz. 1873 z dnia 29 lipca 2006 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych terenów w Gminie Narewka	23,5
14	XXIX/296/06 z dnia 28 czerwca 2006 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 194, poz. 1872 z dnia 29 lipca 2006 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłowego, z bocznicą kolejową-szerokotorową na działce Nr ew. 306, położonej na gruntach wsi Planta	0,5
15	XXXI/310/06 z dnia 21 września 2006 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 254, poz. 2534 z dnia 24 października 2006 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Siemianówka" nad zbiornikiem wodnym Siemianówka	45
16	XXXI/311/06 z dnia 21 września 2006 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 254, poz. 2535 z dnia 24 października 2006 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Tarnopol" nad zbiornikiem Siemianówka	70
17	XXVI/257/05 z dnia 29 grudnia 2005 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 35, poz. 433 z dnia 2 lutego 2006 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowo- usługowych położonych na wydzielonych gruntach wsi Mikłaszewo	26
18	XXVI/260/05 z dnia 29 grudnia 2005 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 35, poz. 434 z dnia 2 lutego 2006 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodar. przestrzen. terenów zabudowy mieszkaniowej letniskowej i pensjonatowej z dopuszczeniem zabudowy jednorod. i usług nieuciążliwych na cz. gruntów wsi Siemianówka	10
19	VII/53/07 z dnia 14 czerwca 2007 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 170, poz. 1717 z dnia 25 lipca 2007 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo- składowo-usługowych położonych na gruntach wsi Leśna w gminie Narewka	24,64
	XI/95/07 z dnia 28 grudnia 2007 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 13, poz. 148 z dnia 16 stycznia 2008 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowo- usługowych położonych na gruntach wsi Leśna w Gminie Narewka	0
20	VIII/66/07 z dnia 10 sierpnia 2007 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 203, poz. 2063 z dnia 12 września 2007 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłowo-składowego na działkach Nr ew. 369/2,369/5,369/6,394 i część działki Nr ew. 309/2 położonych na gruntach wsi Planta	1,7
21	XVI/148/08 z dnia 12 września 2008 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 252, poz. 2585 z dnia 21 października 2008 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego i usług we wsi Skupowo w gminie Narewka	26,8637
22	XVII/153/08 z dnia 27 października 2008 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 279, poz. 2807 z dnia 14 listopada 2008 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Łuka z przeznaczeniem na pole golfowe i i budownictwo	39,0630

			rekreacyjno - letniskowe w gminie Narewka	
23	XXXIV/269/10 z dnia 23 czerwca 2010 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 173, poz. 2165 z dnia 16 lipca 2010	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Grodzisk w gminie Narewka obejmujących działki nr 196, 197/2, 197/3, 197/4	1,67
24	VI/51/11 z dnia 13 czerwca 2011 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 177, poz. 2124 z dnia 05 lipca 2011	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Łuka w Gminie Narewka	9,72
25	XI/94/12 z dnia 15 lutego 2012 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz.764 z dnia 29 lutego 2012 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Masiewo Nowe w gminie Narewka	0,8118
26	XV/123/12 z dnia 26 czerwca 2012 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 2087 z dnia 13 lipca 2012 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Narewka z przeznaczeniem pod zabudowę przemysłowo - składowo - handlową wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	8,1100
27	XXII/193/13 z dnia 28 marca 2013 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 1881 z dnia 16 kwietnia 2013 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Łuka - Stary Dwór" nad zbiornikiem Siemianówka	15,3613
28	XXVII/234/13 z dnia 30 grudnia 2013 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 25 z dnia 03 stycznia 2014 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Tarnopol" nad zbiornikiem Siemianówka	35,00
29	XXXII/274/14 z dnia 29 sierpnia 2014r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 3133 z dnia 22 września 2014 r.	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowo-usługowych w obrębie Siemianówka	29,3122
30	IX/62/19 z dnia 29.08.2019r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 4284 z dnia 29 sierpnia 2019 r.	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego usług we wsi Skupowo w gminie Narewka	2,5080
Razem w ha				732,76

Analiza tekstów i rysunków tych dokumentów wobec wymogów wynikających z przepisów art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z opracowaniem oceny aktualności studium i planów miejscowych wykazała częściową zgodność zapisów planów miejscowych z obowiązującymi przepisami prawa. Niezgodności dotyczą przede wszystkim planów sprzed 2008 r. i braku wskazania w nich form ochrony przyrody (przede wszystkim obszarów chronionego krajobrazu) oraz wobec zmieniających się przepisów nie określania w poszczególnych przypadkach:

- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
- sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Biorąc po uwagę obowiązujące na terenie gminy Narewka formy ochrony przyrody i lokalizację planów miejscowych, można stwierdzić iż znajdują się one w zasięgu obszarów chronionych „Dolina Narwi” oraz „Puszcza Białowieska” - Rozporządzeń Nr 7/05 oraz Nr 9/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005r. Analiza dotyczyła przede wszystkim zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej i wykazała zgodność planów uchwalonych po dniu 25 lutego 2005r (wejście w życie rozporządzeń w sprawie w/w obszarów chronionego krajobrazu) z przepisami prawa.

Rada Gminy Narewka podjęła 6 uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obszar objęty przystąpieniem do zmiany wynosi 119,26 ha (0,35% powierzchni gminy).

Lp	Nr uchwały	Tytuł	Zakres	Pow. (ha)	Funkcja terenu
1	XX/175/12 z dnia 27.12.2012	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych, letniskowych w obrębie Siemianówka	obręb Siemianówka działki nr: 1070, 1081/20, 303, cz.308, 309/1, cz.309/9, cz.309/28, 310/, do 310/5, cz.310/6, 310/28 do 310/30, cz.310/31, cz.317/1, 311/1, 311/2, 312, cz.313/1, 313/2, 315/1, cz.315/7, 314, cz.302, cz.278/1, 278/2, cz.280, cz.281/3, cz.282, cz.283/5, cz.283/6, cz.284, cz.285/5, cz.286, cz.287, cz.288, cz.289, cz.301, cz.345	6,50	z przeznaczeniem pod budownictwo rekreacyjne, letniskowe wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
2	XXI/184/13 z dnia 01.02.2013r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych, letniskowych, pensjonatowych w obrębie Łuka, wieś Słobódka	obręb: Łuka działki nr: 34/8, 34/5, cz..34/6, cz.88, cz.100, cz.40, cz.53, cz.82/1, cz.172, 833, 85/1, 86/1 do 86/5, 87/1, 452/1	7,00	z przeznaczeniem pod budownictwo rekreacyjne, letniskowe, pensjonatowe wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
3	XXV/222/13 z dnia 20.09.2013r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka	obręb: Stare Lewkowo działki nr: 10/3, 10/4, 10/5, 10/6, 10/7, 10/8, 11, 12/3, 12/4, 12/5, 12/6, 12/7, 13/1, 13/2, 14/1, 14/3, 14/4, 14/6, 14/8, 14/9, 14/10, 14/11, 14/12, 14/13, 14/14, 16/1, 16/2, 16/3, 17/1, 17/2, 18/1, 18/2, 18/3, 19/3, 19/4, 21/5, 21/6, 25, 321, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 320, 322, 309	76,33	z przeznaczeniem pod kopalnie piasku i gliny oraz tereny zabudowy zagrodowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
4	XXV/241/13 z dnia 30.12.2013r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Siemianówka	obręb: Siemianówka działki nr: od 135/1 do 135/58, 13, 136, 137/1 do 137/19, 138/1 do 138/21, 139/1 do 139/3,	9,00	z przeznaczeniem pod tereny zabudowy letniskowej, pensjonatowej, pensjonatowo-usługowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną

5	XVI/117/16 z dnia 29.09.2016r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	obręb Lewkowo Nowe dz nr 407, 174 obręb Gruszki dz nr 1006, cz.883/2, cz 1007/7	2,37 0,73	pod budownictwo przemysłowo-składowo-usługowe wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
6	XXXI/239/18 z dnia 18.10.2018r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	obręb Siemianówka dz.nr 59/20, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 525, 530, 531, 532,	17,33	z przeznaczeniem pod tereny kolejowe wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
			razem	119,26	

Ze względu na trwające procedury związane z opracowaniem nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, prace nad planami miejscowymi zostały wstrzymane. Przed przystąpieniem prac nad planami miejscowymi należy doprowadzić do zgodności zapisów studium z podjętymi uchwałami.

Obowiązująca ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.03.2003r. /Dz.U z 2020r., poz. 293/ zmienia zakres miejscowych planów w stosunku do ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 07.07.1994r. /Dz.U. z 1994r., Nr 89, poz 415/ w oparciu o którą została sporządzona część obowiązujących planów. W związku z powyższym zmiany ustawowe obrazują braki w zakresach przeważającej ilości planów miejscowych. Zmienił się również standard i szczegółowość ustaleń, określony rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który m.in. wprowadza do rysunku miejscowego planu wyrys ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z oznaczeniem obszaru objętego projektem planu oraz określeniem skali rysunku w formie liczbowej i liniowej.

W 2020 r. wszczęto 76 postępowań w sprawie wydania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 6 postępowań w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego, w wyniku których w 2019 r. wydano 38 decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, obejmujących obszar ok. 23,5 ha oraz 10 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, o pow. ok. 6,2 ha.

Lp	Decyzje	Rodzaj zabudowy	Ilość	Powierzchnia ha
1	Decyzje o warunkach zabudowy	zab. mieszkaniowa jednorodzinna	22	23,5
		zab. usługowa	1	
		inna	15	
2	Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego		10	6,2
3	Decyzje negatywne		1	0,06
		razem	49	29,76

Duża ilość wniosków i wydanych warunków zabudowy pokazuje zainteresowanie właścicieli gruntów – zarówno mieszkańców gminy jak również osób mieszkających poza terenem gminy Narewka – zmianą przeznaczenia terenów rolnych na tereny inwestycyjne (mieszkańciewe, usługowe, przemysłowe i inne).

Z przeprowadzonej analizy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika, że część obowiązujących na obszarze gminy planów miejscowych nie jest dostosowana do istniejących uwarunkowań faktycznych i prawnych, w związku z tym stwierdza się konieczność ich zmiany. Poniżej zestawiono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Narewka, które wymagają wprowadzenia zmian celem dostosowania do obowiązujących przepisów prawa:

1. Uchwała Nr VIII/117/96 z dnia 29 listopada 1996 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka
2. Uchwała Nr XXVI/183/97 z dnia 30 grudnia 1997 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka
3. Uchwała Nr XXIX/221/98 z dnia 17 czerwca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Siemieniakowszczyzna w gminie Narewka – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz części przeznaczonej pod zabudowę zagrodową
4. Uchwała Nr IX/87/99 z dnia 28 października 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Planta gmina Narewka dotyczących usług przemysłowo – handlowo – składowych na działce oznaczonej w ewidencji geodezyjnej 391
5. Uchwała Nr XII/114/2000 z dnia 20 kwietnia 2000 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek Nr ewidencyjny 196/3 i części działki Nr 249 w Skupowie gmina Narewka przeznaczonych na lokalizację urządzenia radionawigacyjnego
6. Uchwała Nr XIII/121/2000 z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – składowych na działkach Nr ewidencyjny 236, 237, 238 obręb Mikłaszewo i części działki Nr 390/1 obręb Planta
7. Uchwała Nr XVIII/161/01 z dnia 24 kwietnia 2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego „Łuka-Stary Dwór” nad zbiornikiem Siemianówka
8. Uchwała Nr XXIII/194/02 z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych obszarów gminy Narewka obejmujących działki w aktualnej ewidencji geodezyjnej Nr 193/9-193/25 oraz części 193/1 i 290, 291, 292 w Tarnopolu oraz Nr 309/28 w Siemianówce
9. Uchwała Nr IV/38/03 z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
10. Uchwała Nr VIII/66/03 z dnia 9 września 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
11. Uchwała Nr XIV/141/04 z dnia 21 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

12. Uchwała Nr XXIX/298/06 z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych terenów w Gminie Narewka
13. Uchwała Nr XXIX/296/06 z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłowego, z bocznicą kolejową – szerokotorową na działce Nr ew. 306, położonej na gruntach wsi Planta
14. Uchwała Nr XXVI/257/05 z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – składowo – usługowych położonych na wydzielonych gruntach wsi Mikłaszewo
15. Uchwała Nr XXVI/260/05 z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej letniskowej i pensjonatowej z dopuszczeniem zabudowy jednorodzinnej i usług nieuciążliwych na części gruntów wsi Siemianówka
16. Uchwała Nr XVI/148/08 z dnia 12 września 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego i usług we wsi Skupowo w gminie Narewka.

F. Zasób nieruchomości gminnych

Całkowita powierzchnia Gminy Narewka wynosi 33 899 ha (339 km²), zaś powierzchnia gruntów w posiadaniu Gminy Narewka wynosi **795,6744 ha**, na które składają się 1948 działki ewidencyjne. 1087 działek, o powierzchni 328,0817 ha to działki zapisane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki drogowe (dr). 861 działek to nieruchomości określone w ewidencji gruntów jako:

Lp	Oznaczenie	Opis	Powierzchnia w ha
1	B	Tereny pod budynkami, zabudowane	26,8679
2	Ls	Lasy, tereny leśne	69,1437
3	R	Tereny rolne w tym łąki, pastwiska, rola, zadrzewienie zakrzewienia, tereny różne	277,9498
4	W	Tereny pod wodami	14,5615
5	dr	Drogi, tereny pod drogami, tereny komunikacyjne	328,0817
6	K	Kopaliny	19,8322
7	N	Nieuzytki	14,2944
8	Tk	Tereny kolejowe	44,9432
razem			795,6744

Gmina Narewka w swoich zasobach posiada 65 nieruchomości, wydzielonych geodezyjnie z przeznaczeniem w planie zagospodarowania przestrzennego pod tereny budowlane (zabudowa letniskowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, hotelarska, pensjonatowa i przemysłowo-składowo-usługowa).

Lp	Obręb	Ilość szt	Powierzchnia ha	Przeznaczenie w planie
1	Łuka	48	4,2962	letniskowe

2	Łuka	6	2,5668	hotelarsko-pensjonatowe
3	Tarnopol	6	0,5904	letniskowe
4	Narewka	1	0,1500	mieszkaniowe jednorodzinne
5	Siemianówka	4	22,7871	przemysłowo -składowo- usługowe
	razem	65	30,3905	

G. Gospodarowanie zasobem nieruchomości gminnych

1. Sprzedaż nieruchomości

W 2020 r. Gmina przeznaczyła do sprzedaży 73 nieruchomości, położone w obrębach Łuka, Narewka, Masiewo Nowe, Stare Masiewo.

Nieruchomości przeznaczone do sprzedaży w 2020				
Lp	Obręb	Ilość szt	Powierzchnia ha	Przeznaczenie terenu
1	Łuka	48	4,9116	letniskowe
2	Łuka	9	0,9148	letniskowo-pensjonatowe
3	Łuka	6	2,3460	hotelarsko-pensjonatowe
4	Narewka	1	0,0818	mieszkaniowe jednorodzinne
5	Narewka	1	0,0172	usługowe
6	Stare Masiewo	4	0,4823	mieszkaniowe jednorodzinne
7	Masiewo Nowe	4	0,5030	mieszkaniowe jednorodzinne
	razem	73	9,2567	

W 2020 r. przeprowadzono przetargi, w których zostało wylicytowanych 49 nieruchomości gminnych. Ceny osiągnięte w przedmiotowych przetargach dały łącznie kwotę 2.596.202,30 zł brutto.

Wykaz nieruchomości gminnych wylicytowanych w 2020 r.

Lp	Oznaczenie nieruchomości		Powierzchnia w m ²	Cena wywoławcza netto	Cena uzyskana w przetargu w zł brutto
	Obręb	Nr działki			
1.	ŁUKA	1056/23	702	28.800,-	47.182,90-
		1218/12	198		
			900		
2.	ŁUKA	1056/25	188	26.000,-	42.262,90-
		1057/14	626		
			814		
3.	ŁUKA	1056/26	632	25.800,-	49.027,90-
		1218/13	174		
			806		
4.	ŁUKA	1056/27	202	25.700,-	49.052,50-
		1057/15	603		
			805		
5.	ŁUKA	1056/28	636	26.000,-	50.184,10-
		1218/14	176		
			812		
6.	ŁUKA	1056/29	206	26.200,-	42.262,90-
		1057/16	614		
			820		
7.	ŁUKA	1056/30	636	26.000,-	45.952,90-
		1218/15	176		
			812		

8.	ŁUKA	1056/31 1057/17	205 <u>609</u> 814	26.000,-	43.492,90-
9.	ŁUKA	1056/32 1218/16	635 <u>175</u> 810	25.900,-	48.412,90-
10.	ŁUKA	1056/33 1057/18	215 <u>640</u> 855	27.300,-	48.412,90-
11.	ŁUKA	1056/34 1218/17	666 <u>157</u> 823	26.300,-	50.257,90-
12.	ŁUKA	1056/35 1057/19	283 <u>982</u> 1265	40.400,-	75.251,50-
13.	ŁUKA	1057/6 1057/11	39 <u>1083</u> 1122	37.400,-	60.097,90-
14.	ŁUKA	1057/8	1290	43.000,-	61.942,90-
15.	ŁUKA	1067/11	1114	23.800,-	30.012,10-
16.	ŁUKA	1067/15	1061	21.300,-	26.912,50-
17.	ŁUKA	1067/19	1501	29.200,-	37.711,90-
18.	ŁUKA	1067/20	1504	29.300,-	38.941,90-
19.	ŁUKA	1067/33	1019	14.100,-	17.970,40-
20.	ŁUKA	1091/8	813	31.600,-	62.730,10-
21.	ŁUKA	1113/4	1021	33.300,-	80.392,90-
22.	ŁUKA	1113/6	842	27.400,-	53.332,90-
23.	ŁUKA	1113/7	927	33.000,-	53.332,90-
24.	ŁUKA	1113/9	887	28.900,-	49.642,90-
25.	ŁUKA	1113/10	854	27.800,-	43.492,90-
26.	ŁUKA	1116/4	934	30.400,-	53.714,20-
27.	ŁUKA	1116/5	888	28.900,-	49.642,90-
28.	ŁUKA	1116/6	976	31.800,-	47.182,90-
29.	ŁUKA	1116/8	987	32.200,-	49.839,70-
30.	ŁUKA	1116/9	1234	37.600,-	49.642,90-
31.	ŁUKA	1304/8	1049	25.200,-	44.722,90-
32.	ŁUKA	1537	741	19.300,-	50.872,90-
33.	ŁUKA	1538	741	19.300,-	50.380,90-
34.	ŁUKA	1539	741	19.500,-	53.332,90-
35.	ŁUKA	1550	416	11.700,-	29.298,70,-
36.	ŁUKA	1552	416	11.700,-	32.570,50-
37.	ŁUKA	1665	1143	30.500,-	63.172,90-
38.	ŁUKA	1342	3000	87.200,-	108.781,30-
39.	ŁUKA	1077/13 1077/14 1078/14	959 995 <u>2197</u> 4151	127.300,-	160.170,70-
40.	ŁUKA	1079/23	4000	103.800,-	129.396,10-
41.	STARE MASIEWO	324/4	1014	31.700,-	52.102,90-
42.	STARE MASIEWO	324/3	1489	44.300,-	104.992,90-
43.	STARE MASIEWO	324/2	962	30.100,-	37.847,20-

44.	STARE MASIEWO	324/1	1358	42.500,-	53.246,80-
45.	MASIEWO NOWE	100/5	1235	34.000,-	42.681,10-
46.	MASIEWO NOWE	100/7	1207	33.300,-	41.820,10-
47.	MASIEWO NOWE	100/8	1299	35.800,-	44.919,70-
48.	MASIEWO NOWE	100/9	1289	33.700,-	42.312,10-
49.	NAREWKA	753/6	818	30.200,-	37.970,20-
RAZEM			5,6379 ha		2.596.202,30-

2. Dzierżawa nieruchomości rolnych

Gmina Narewka dzierżawi 72 działki rolne, o łącznej powierzchni 76,8790 ha, dla 52 podmiotów. Z tego tytułu w 2020 r. przychód wynosi 9.437,41 zł. W 2020 r. przedłużono umowy dzierżawy na działki rolne dla 6 podmiotów.

3. Dzierżawa nieruchomości pod działalność gospodarczą

Z dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Narewka, na cele prowadzenia działalności gospodarczej w 2020 roku, korzystało 9 podmiotów, na 10 działkach ewidencyjnych, o łącznej powierzchni dzierżawy 0,1391 ha. Roczny dochód z tytułu dzierżawy ww. gruntów wynosi 38.402,30 zł brutto.

W 2020 r. podpisano 1 nowe krótkoterminowe umowy dzierżawy, która wygasła w tym samym roku.

Ponadto Gmina Narewka dzierżawi tereny kolejowe, składające się z 21 działek, o łącznej powierzchni 40,0033 ha. Miesięczny czynsz z tytułu dzierżawy w 2020r. wynosił 25.493,47 zł brutto.

Dzierżawy gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej				
lp	obręb	ha	działka	przeznaczenie
1	Siemianówka	0,0050	16	lokalizacja kontenera telekomunikacyjnego
2	Tarnopol	0,0324	359/15	lok. stacji bazowej gsm
4	Narewka	0,0100	60/1	pod budynkiem sklepu
5	Narewka	0,0080	628	pod budynkiem gospodarczym
6	Narewka	0,0240	60/1	pod budynkiem sklepu
7	Narewka	0,0200	753/7	pod budynkiem handlowym, usługowym
8	Narewka	0,0175	115/77	lok. stacji bazowej gsm
9	Narewka Stare Lewkowo	0,0001 0,0001	128/1 390/8	lok. słupków teletechnicznych
10	Narewka	0,0220	753/7	pod budynkiem handlowym, usługowym
	razem ha	0,1391		

4. Wieczyste użytkowanie

W wieczyste użytkowanie zostało oddanych 12 działek, położonych w obrębie Narewka, o powierzchni 1,5169 ha, dla 61 podmiotów. Są to działki zabudowane budynkami mieszkaniowymi, stanowiącymi własność prywatną.

Nieruchomości oddane w wieczyste użytkowanie					
lp	obręb	lokalizacja, ulica	Dz	pow. (ha)	liczba użytkowników
1	Narewka	Hajnowska	639	0,0643	2
2		Ogrodowa	711	0,0565	4
3		Hajnowska	628	0,0817	5
4		Mickiewicza	682/1	0,0749	3
5		Mickiewicza	523	0,0580	2
6		Mickiewicza	589	0,2367	5
7		Mickiewicza	586/1	0,0581	2
8		Mickiewicza	587/2	0,1386	5
9		Nowa	131/6	0,2400	10
10		Nowa	130/5	0,2900	12
11		Nowa	129/7	0,2024	14
12		Nowa	129/8	0,0157	1

W dniu 05.10.2018 r. weszła w życie ustawa o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów /Dz.U. z 2018 r. poz. 1716/, która z dniem 01.01.2019 r. przekształciła prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe, w prawo własności gruntu na rzecz ich dotychczasowych użytkowników wieczystych. Przedmiotowe przekształcenie jest obciążone koniecznością ponoszenia przez nowych właścicieli opłaty przekształceniowej przez okres 20 lat, w kwocie rocznej równej dotychczasowej opłacie rocznej za użytkowanie wieczyste. Na wniosek nowego właściciela możliwe jest uiszczenie opłaty przekształceniowej jednorazowo.

Uchwałą Nr V/41/19 z dnia 29.03.2019 r. w sprawie określenia stawek bonifikaty od opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów stanowiących własność Gminy Narewka, Rada Gminy Narewka określiła bonifikatę od opłaty jednorazowej za przekształcenie gruntu w wysokości 80% w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w roku, w którym nastąpiło przekształcenie. W pozostałych latach zgodnie zapisami uchwały.

W 2019 r., tj. w roku ustawowego przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, 54 z 61 nowych właścicieli zdecydowało się na uiszczenie jednorazowej opłaty przekształceniowej i tym samym skorzystało z 80% bonifikaty. Wpływy do budżetu Gminy Narewka z tytułu wniesienia jednorazowej opłaty przekształceniowej wyniosły 20.521,53 zł.

Podmioty, które nie zdecydowały się na uiszczenie jednorazowej opłaty przekształceniowej, zobligowane są do corocznego uiszczania opłaty

przekształceniowej przez 20 lat zaczynając od 2019 r. 7 podmiotów łącznie corocznie będzie wpłacało kwotę 512,48 zł, do 2038 r. włącznie.

5. Scalenia gruntów

Na terenie gminy Narewka trwają prace scaleniowe nadzorowane przez Starostwo Powiatowe w Hajnówce, w ramach wymienionych niżej obiektów scaleniowych.

l.p.	Obiekt scaleniowy	Powierzchnia	Liczba działek	Etap realizacji
1	Eliaszuki, Planta, Mikłaszewo	2 514 ha	2054	Trwają prace geodezyjne
2	Olchówka	365 ha	553	Realizacja zakończona
3	Tarnopol	1124 ha	1067	Trwają prace poscaleniowe
4	Ochrymy, Podlewkowie, Kapitańszczyzna	362 ha	806	Na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie
	razem	4380 ha	4480	

H. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Mieszkaniowy zasób gminy stanowi 12 lokali, z czego 6 są to lokale mieszkalne, 6 lokale socjalne, o łącznej powierzchni 557,13 m².

Zasobem mieszkaniowym administruje Urząd Gminy Narewka. W 2020 roku nie pozyskano nowych lokali oraz nie dokonywano sprzedaży mieszkań będących w zasobach.

Podstawą do działań w zakresie gospodarki mieszkaniowej jest przyjmowany przez Radę Gminy Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy (Uchwała nr XXVIII/212/18 Rady Gminy Narewka z dnia 30 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Narewka na lata 2018-2022).

Zasady przydziału lokali gminnych reguluje Uchwała nr XXII/199/13 Rady Gminy Narewka z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Narewka.

Wykaz lokali, stan na dzień 31.12.2020 r.

Lokale mieszkalne		Lokale socjalne	
Lp.	Lokalizacja	Lp.	Lokalizacja
1	Narewka ul. Białowieska 5/3	1	Narewka ul. Hajnowska 41/4
2	Narewka ul. Kolejowa 1/5	2	Narewka ul. Mickiewicza 41/2
3	Narewka ul. Kolejowa 1/4	3	Narewka ul. Mickiewicza 42/5
4	Siemianówka ul. Lipowa 11	4	Narewka ul. Białowieska 5/1
5	Lewkowo Stare 73/1	5	Siemianówka ul. Lipowa 11
6	Olchówka 1/1	6	Olchówka 1/2

I. Lokalny Program Rewitalizacji, Plan gospodarki niskoemisyjnej, Gminny Program Ochrony Środowiska

1. Lokalny Program Rewitalizacji

Program został przyjęty uchwałą Nr XXIV/176/17 Rady Gminy Narewka z dnia 28 września 2017 r., a następnie zmieniony uchwałą Nr XXVII/200/18 z dnia 31 stycznia 2018 r.

Program został opracowany w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), w związku z tym do Programu, procedury opracowania nie stosuje się co do zasady zapisów Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015. Zgodnie z powyższym Program opracowano zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Rozwoju z 2016 roku.

Program został wpisany do wykazu programów rewitalizacji województwa podlaskiego.

Obszarem zdegradowanym w gminie jest ten obszar, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego (czyli koncentracji negatywnych zjawisk społecznych - w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z innych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Jako obszar rewitalizacji wyznaczono jednostki delimitacyjne: Narewka i Grodzisk oraz Zabłotczyzna.

Program Rewitalizacji określa główne kierunki, którymi gmina jako wspólnota mieszkańców powinna podążać w perspektywie najbliższych lat, aby wyeliminować lub ograniczyć niekorzystne zjawiska zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji. Określono wizję, czyli pożądaną stan obszaru rewitalizacji na koniec okresu realizacji programu (2022 rok). Formułując wizję przyjęto zasadę, że powinna być ona łatwa do zapamiętania, tak aby każdy uczestnik życia społecznego w gminie, wiedział dokąd zmierza rozwój społeczno-gospodarczy obszaru. Wizja stanowi opis stanu obszaru oczekiwanego w przyszłości. Jest to obraz, wyobrażenie tego obszaru za kilka lat przy optymistycznym założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań zewnętrznych. Wizja rozwoju jest wynikiem wykorzystania endogenicznych zasobów obszaru rewitalizacji.

2. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan został przyjęty uchwałą Nr X/65/15 Rady Gminy Narewka z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Narewka na lata 2015-2020.

Jednym z najwyższych priorytetów działań Unii Europejskiej jest walka ze zmianami klimatu, m.in. poprzez kreowanie oraz implementowanie stosownych przepisów prawa, które są z całą surowością egzekwowane wobec krajów członkowskich. Wspólnota zobowiązała się do zredukowania całkowitej emisji CO₂ w Europie o przynajmniej 20 % do roku 2020 w stosunku do poziomów z roku 1990. Istotna rola w osiągnięciu tego celu przypisana została działaniom podejmowanym na szczeblu lokalnym.

Polskie gminy poprzez wspieranie bądź realizowanie działań ukierunkowanych na oszczędność energii przyczynią się do wypełnienia wspomnianych założeń. Jednakże aby podejmowane inicjatywy, przede wszystkim inwestycyjne, były wdrażane racjonalnie, a także efektywnie wpisywały się w politykę Unii Europejskiej wskazane było opracowanie strategicznego dokumentu, który zawierać będzie plan działań na rzecz zrównoważonej energii. Tę właśnie funkcję spełnia Plan gospodarki niskoemisyjnej, który na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji emisji pokazuje, w których dziedzinach samorząd powinien angażować się najmocniej, aby uzyskiwać znaczące oszczędności energii i jakie powinien realizować zadania inwestycyjne najefektywniej wpływające na poprawę jakości powietrza atmosferycznego na jego obszarze.

Zadaniem planu gospodarki niskoemisyjnej jest ustalenie, na podstawie analizy aktualnego stanu zużycia energii i emisji CO₂ na obszarze gminy, działań – wraz z ich oceną pod kątem ekonomicznym i ekologicznym – zmierzających do redukcji wykorzystania energii, czy też zwiększenia skali wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a w rezultacie ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.

Obok bazowej inwentaryzacji emisji dokument zawiera określenie celów ogólnych oraz szczegółowych w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, a także mapę drogową, która wskazuje sposoby ich osiągnięcia.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej obejmuje wszystkie sektory (budownictwo użyteczności publicznej, budownictwo mieszkaniowe, transport, oświetlenie uliczne, przemysł) i podmioty będące producentami, dystrybutorami i użytkownikami energii uwzględniając podmioty zarówno publiczne jak i prywatne.

W poniższej tabeli przedstawiono działania planowane do wdrożenia w ramach realizacji Programu Gospodarki Niskoemisyjnej:

1. wymiana oświetlenia wbudowanego w budynkach użyteczności publicznej,
2. wymiana opraw ulicznych na energooszczędne,
3. budowa systemu inteligentnego sterowania oświetleniem ulicznym,
4. zwiększanie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży,
5. instalacja pomp ciepła / modernizacja kotłowni,
6. instalacja kolektorów słonecznych,
7. instalacja ogniw fotowoltaicznych,
8. modernizacja taboru samochodowego,

9. modernizacja dróg publicznych,
10. termomodernizacja budynków,
11. wymiana starych kotłów na nowe,
12. instalacja kolektorów słonecznych,
13. instalacja ogniw fotowoltaicznych.

Szacowany koszt działań przekracza 29 mln zł.

3. Gminny Program Ochrony Środowiska

Program został przyjęty uchwałą Nr XXII/160/17 Rady Gminy Narewka z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Narewka do roku 2020.

Gminny Program Ochrony Środowiska został opracowany zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz.672, z późn. zm.), uwzględniając część strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” dotyczących Ochrony Środowiska. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Narewka jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Zawiera cele i zadania, które powinna realizować gmina jak i inne podmioty w celu ochrony środowiska w jej granicach administracyjnych.

Ponadto dokument ten został opracowany zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska.

Program podsumowuje stan środowiska gminy oraz zawiera zestawienie jego słabych i mocnych stron (analiza SWOT).

Podstawowym celem sporządzania i uchwalania Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych.

W dokumencie dokonano oceny aktualnego stanu środowiska oraz przeanalizowano możliwości jego poprawy na terenie Gminy Narewka z uwzględnieniem różnych obszarów interwencji.

Ponadto kontynuowane jest umieszczanie w aktach prawa miejscowego zapisów mających na celu ochronę środowiska. Przykładem takich dokumentów są Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczane w nich kierunki zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania, mające wpływ na ochronę środowiska to m.in.:

- zakaz lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych;
- wypełnianie wolnych enklaw w pasmach istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej;

- wyposażanie terenów zabudowy mieszkaniowej co najmniej w sieci elektroenergetyczne i wodociągowe, a strefy koncentracji zabudowy mieszkaniowej - także w sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- propagowanie odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem energii produkowanej z wiatru;
- rekomendowanie stopniowego ograniczania wykorzystywania węgla kamiennego jako głównego nośnika energii cieplnej stosowanego do ogrzewania budynków mieszkalnych.

4. Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji, Programu gospodarki niskoemisyjnej i Gminnego Programu Ochrony Środowiska

W 2020 r. Gmina Narewka realizowała przedsięwzięcia zgodne z założeniami ww. dokumentów. Zostały one opisane m.in. w punkcie III.B. Rozwój i modernizacja sieci dróg gminnych, czy też V.A. Raportu dotyczącym inwestycji realizowanych lub planowanych z pozyskaniem środków zewnętrznych.

5. Informacja o gospodarowaniu odpadami

Podmiot odbierający odpady komunalne

W 2020 roku odbiorem oraz zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych położonych na terenie gminy Narewka zajmowała się firma Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Hajnówce.

Firma została wyłoniona w trybie przetargu nieograniczonego, z którą podpisano kolejną umowę dnia 5 lutego 2019 roku, obowiązującą do 31 grudnia 2020 roku.

Dnia 11 stycznia 2021 roku została podpisana umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Hajnówce. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 2021 roku.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z Uchwałą Nr IV/31/19 Rady Gminy Narewka z dnia 30 stycznia 2019 r. (w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stawki tej opłaty) stawka opłaty w 2020 roku wynosiła:

- 13,00 zł za miesiąc od osoby za odpady segregowane dla posesji zamieszkałych,
- 26,00 zł za miesiąc od osoby za odpady zmieszane dla posesji zamieszkałych,
- 26,00 zł miesięcznie za pojemnik 120-litrowy za odpady segregowane dla posesji niezamieszkałych,
- 52,00 zł miesięcznie za pojemnik 120-litrowy za odpady zmieszane dla posesji niezamieszkałych.

W związku ze zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy Narewka podjęła nowe uchwały dot. gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Narewka:

- uchwała Nr XXIII/131/20 Rady Gminy Narewka z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Narewka, uchwała Nr XXIV/145/20 Rady Gminy Narewka z dnia 22 grudnia 2020 r. zmieniająca uchwałę Nr XXIII/131/20 Rady Gminy Narewka z dnia 24 listopada 2020 r.,
- uchwała Nr XXIII/132/20 Rady Gminy Narewka z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę, uchwała Nr XXIV/145/20 Rady Gminy Narewka z dnia 22 grudnia 2020 r. zmieniająca uchwałę Nr XXIII/131/20 Rady Gminy Narewka z dnia 24 listopada 2020 r.,
- uchwała Nr XXIII/133/20 Rady Gminy Narewka z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała Nr XXIII/134/20 Rady Gminy Narewka z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości,
- uchwała Nr XXV/154/2021 Rady Gminy Narewka z dnia 4 stycznia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik, uchwała Nr XXVI/157/2021 Rady Gminy Narewka z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały.

Zgodnie z obowiązującą ustawą niedopuszczalne jest gromadzenie odpadów w sposób nieselektywny.

Liczba osób według złożonych deklaracji, liczba nieruchomości

Na dzień 31.12.2020 r. liczba mieszkańców na podstawie ewidencji ludności wynosiła – 3494, a na podstawie złożonych deklaracji – 2720.

Różnice w liczbie mieszkańców wynikającej ze złożonych deklaracji, a danymi meldunkowymi wynikają przede wszystkim z tego, że:

- duża liczba uczniów i studentów kontynuują swoją naukę poza miejscem stałego zameldowania,
- część mieszkańców gminy Narewka pracuje i zamieszkuje poza terenem gminy lub poza granicami kraju.

Liczba nieruchomości, dla których złożona jest deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2020 roku wynosiła 1670.

Ilość odpadów

W roku 2020 łączna masa odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Narewka wyniosła – 869,9200 Mg.

Dwa razy w roku przeprowadzona została objazdowa zbiórka odpadów problemowych, czyli:

- odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,

- zużyte opony,
- baterie i akumulatory,
- metale.

J. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt Rada Gminy określa corocznie do dnia 31 marca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program został przyjęty uchwałą nr XVII/99/20 Rady Gminy Narewka z dnia 24 marca 2020 r.

Celem Programu było zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy oraz zapobieganie ich bezdomności.

Zadania realizowane przez Gminę na rzecz zapobiegania bezdomności psów polegały w szczególności na:

- 1) zapewnieniu bezdomnym zwierzętom opieki i miejsca w schronisku dla bezdomnych zwierząt w ramach podpisanej umowy ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt – podpisano umowę ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Radysach, które wyłoniono na podstawie zapytania ofertowego,
- 2) zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej poprzez współpracę z lekarzem weterynarii, także w celu niezwłocznego udzielenia pomocy bezdomnym zwierzętom rannym w wyniku wypadków losowych, drogowych.

Umowę ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Radysach rozwiązano w sierpniu 2020 roku z powodu zaprzestania prowadzenia działalności spowodowanego decyzją Prokuratury w Olsztynie.

Z terenu gminy Narewka w 2020 roku odłowiono 8 psów, w tym 4 szczeniąt, do Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Radysach oraz 1 psa w ramach bezumownej współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz Niesienia Pomocy dla Bezdomnych Zwierząt TEMPL.

Działania dotyczące bezdomnych wolno żyjących kotów realizowane przez Gminę, polegały w szczególności na:

- 1) przyjęciu interwencji przez pracowników urzędu,
- 2) sprawowaniu opieki nad kotami wolno żyjącymi (koty urodzone i żyjące na wolności), w tym w razie potrzeby ich dokarmianie, w szczególności w okresach niekorzystnych warunków atmosferycznych,
- 3) zapewnieniu opieki weterynaryjnej poprzez współpracę z Lekarzem Weterynarii, w tym leczeniu kotów o złym stanie zdrowotnym lub złej kondycji.

W 2020 roku sfinansowano 6 zabiegów sterylizacji wolno żyjących kotek, które następnie zostały otoczone opieką przez społecznych opiekunów kotów.

Program przewidywał również zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich, zaś nie przewidywał znakowania zwierząt w gminie.

K. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Uchwałą Nr XVIII/126/16 Rady Gminy Narewka z dnia 28 grudnia 2016 r. przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Narewka na lata 2016-2022.

Celem Strategii jest podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie i destabilizujących życie mieszkańców. Wytyczne cele realizowane były przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Opracowano obszary i prognozy zmian społecznych, które powinny stać się celami strategicznymi działań samorządu oraz całej społeczności lokalnej Gminy Narewka na lata 2016-2022.

Zgodnie z zapisami wdrażania i zarządzania, dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Narewka na lata 2016-2022, polega systematycznej ocenie oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian.

Pierwszym celem strategicznym jest wspieranie rodziny, systemu opieki nad dzieckiem i wsparcie osób starszych oraz niepełnosprawnych i odnosi się on do trudności w funkcjonowaniu rodzin, alienacją i dominującym złym stanem zdrowia wśród osób starszych, negatywną tendencją demografii. Wyznaczono kierunki działań:

1. Wspieranie i organizowanie edukacji i poradnictwa małżeńskiego, specjalistycznego i rodzinnego. Kontynuacja prowadzenia punktu konsultacyjnego dla mieszkańców gminy.
- 2 Edukacja rodziców poprzez pracę socjalną, asystenturę rodziny.
3. Kontynuacja prowadzenia usług dla dzieci.
4. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Programu Wspierania Rodziny.
5. Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie.
6. Kontynuacja usług opiekuńczych dla osób zależnych.
7. Utworzenie Dziennego Domu Pomocy dla osób starszych.
8. Działalność Klubu Senior + na terenie gminy .
8. Realizacja projektu Model Kooperacji skierowanego do rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

L. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy i jest prowadzone w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program na rok 2020 został

przyjęty Uchwałą Nr XV/92/19 Rady Gminy Hajnówka z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Narewka na 2020 rok. Jest to kluczowy akt prawny, na podstawie którego prowadzi się realizację działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Określa on lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu.

Zadania zawarte w Programie są realizowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które ustawa nazywa „dodatkowymi” środkami na finansowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 r. wyniosły 130.664,63 zł.

Realizując program Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła łącznie 5 posiedzeń, na których rozpatrywane były wnioski rodzin oraz instytucji, tj. Prokuratury Rejonowej, Policja, przedkładane ze względu na nadużywanie alkoholu i niejednokrotnie z tym związaną przemoc w rodzinie oraz zaniechanie podstawowych obowiązków wobec rodziny. Członkowie Komisji, instruktor terapii uzależnień oraz psycholog w punkcie konsultacyjnym dla rodzin i osób z problemami alkoholowymi w Narewce przeprowadzili rozmowy motywacyjne ze zgłaszanymi osobami, motywując do podjęcia leczenia i zaprzestania picia alkoholu. Wobec osób, które nie wyraziły zgody na podjęcie dobrowolnego leczenia wszczęte zostało postępowanie zmierzające do zastosowania się obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Wobec 9 osób podjęto rozmowy motywacyjne, wobec dwóch osób wystąpiono do Sądu z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Z pomocy punktu konsultacyjnego – psychologa skorzystało 13 osób, w tym 7 kobiet, 3 mężczyzn i 2 dzieci, z pomocy terapeuty 28 osób uwikłanych w problem alkoholowy.

W realizację Gminnego Programu wpisały się działania dotyczące zapobieganiu pandemii COVID-19 w kwocie 36.759,51 zł, w ramach których zakupiono m.in. pulsoksymetry, przyłbice, środki do dezynfekcji oraz laptopy do wykonywania pracy zdalnej.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. Komisja wspierała różnego rodzaju działania realizowane na terenie gminy Narewka, tj.:

- zajęcia w ramach profilaktyki uzależnień Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Narewce pod hasłem „Trzeźwość dobrym obyczajem”
- koszt realizacji zadania 1.500,00 zł,
- działania świetlic w Narewce, Lewkowie Starym i Siemianówce na zorganizowanie zajęć w czasie ferii zimowych – koszt dofinansowania 2.273,56 zł,

- zadanie „Wykorzystanie pozytywnej roli sportu w profilaktyce uzależnień zdrowej i pożądanej alternatywy wobec patologicznych sposobów spędzania wolnego czasu”. W działaniach wzięło udział ok. 40 dzieci – koszt 5.154,00 zł,
- I Rajd Rowerowy wokół Skupowa, w ramach którego propagowano aktywne formy wypoczynku w gronie rodzinnym oraz zdrowego stylu życia i popularyzowano turystykę rowerową w gminie Narewka - kwota wsparcia 295,21 zł,
- projekt „Żyję zdrowo, bo to modne i wygodne” realizowany przez Szkołę Podstawową w Narewce - zorganizowano konkurs plastyczny „Stawiam na życie bez nałogów”. Koszt poniesiony w 2020 roku wyniósł 7.292,42 zł,
- IX Konkurs recytatorski „Wiersze dla mojej Ojczyzny” w kwocie 459,90 zł,
- utworzenie sali profilaktycznej w Komendzie Powiatowej Policji w Hajnówce pn. „Dziecięca Komenda Policji w Hajnówce” w kwocie 1.000,00 zł.

Ponadto Gminna Komisja wspierała różnego rodzaju spotkania integracyjne i inne działania, jak np. doposażenie świetlic w niezbędny sprzęt do prowadzenia zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, sportowych i świetlicowych. Zakupiono materiały edukacyjno-profilaktyczne do wykorzystywania w celach związanych z profilaktyką przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i chorób dotyczących cyberprzestrzeni. Wyposażono świetlice wiejskie w place zabaw w Olchówce oraz doposażono place zabaw w Siemianówce i Lewkowie Starym na łączny koszt 50.145,46 zł.

M. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Narewka uchwałą nr XII/81/19 z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Narewka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020 przyjęła przedmiotowy program.

W myśl założeń ustawowych współpraca z organizacjami pożytku publicznego może odbywać się w formie:

1. zlecenia im realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie,
2. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania,
3. konsultowania z nimi, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

W 2020 roku wiodącą formą współpracy Gminy Narewka z organizacjami pożytku publicznego była forma współpracy pozafinansowej.

Wspomniany tryb współpracy obejmował działania o charakterze:

- informacyjnym, tj. informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia z funduszy europejskich lub innych tzw. źródeł zewnętrznych, o szkoleniach i spotkaniach informacyjnych dedykowanych organizacjom pozarządowym,

- promocyjnym, tj. promowanie i wspieranie działalności organizacji pozarządowych poprzez informowanie społeczeństwa o udziale tych organizacji w pracach na rzecz Gminy w lokalnych gazetach, publikacjach, tablicach informacyjnych, stronie internetowej, profilu społecznościowym gminy, zapraszanie przedstawicieli NGO do redagowania gazety samorządowej,

- organizacyjnym poprzez między innymi udostępnianie sal, sprzętu i udzielanie wsparcia technicznego.

Adresatami ww. działań były również koła gospodyń wiejskich z terenu gminy Narewka.

Na podstawie wyżej wspomnianej uchwały 7 lipca 2020 r. został ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację zadań z zakresu:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej w kierunku przeciwdziałania ubóstwu i społecznej marginalizacji, ochrony i promocji zdrowia,

- działań na rzecz osób niepełnosprawnych,

- nauki, edukacji, oświaty i wychowania,

- kultury i sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,

- kultury fizycznej i turystyki,

- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,

- promocji zatrudnienia i aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy.

W odpowiedzi na konkurs wpłynęły dwie oferty:

1/ Młodzieżowego Klubu Sportowego Białe Żubry Narewka pt. Popularyzacja sportu poprzez udział mieszkańców Gminy Narewka w sportowym pikniku rodzinnym oraz poprzez udział zawodników MKS Białe Żubry Narewka w treningach i młodzieżowych rozgrywkach piłkarskich pod egidą PZPN o wartości 9.354,85 zł z kwotą przyznanej dotacji 8.419,00 zł,

2/ Stowarzyszenia Narewka Kultur i Pokoleń pt. Rowerowa Narewka o wartości 8.500,00 zł, w tym kwota przyznanej dotacji 7.650,00 zł.

Obie oferty były odpowiedzią na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i turystyki. Umowy z oferentami zostały podpisane 17 sierpnia 2020 r. Zadania zostały zrealizowane i rozliczone zgodnie z umowami.

MKS Białe Żubry wydatkował dotację w kwocie 7.453,02 zł, zaś kwota niewykorzystanej dotacji w wysokości 965,98 zł została zwrócona na rachunek bankowy gminy.

Stowarzyszenie Narewka Kultur i Pokoleń wykorzystało dotację w kwocie 7.579,92 zł, zaś kwota niewykorzystanej środków w wysokości 70,08 zł została zwrócona na rachunek bankowy gminy.

W wyniku ogłoszonego 22 października 2019 r. konkursu ofert na realizację wieloletniego zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym, który był warunkiem koniecznym

do ubiegania się o wsparcie zadania ze środków będących w dyspozycji Lokalnej Grupy Działania Puszcza Białowieska, wyłoniono organizację, Stowarzyszenie Polart Art w Socach, które zrealizowało zadanie pt. Arteterapia – sposób na lepsze jutro z przyznaną kwotą dotacji w wysokości 342.732,56 zł.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w Gminie Narewka odbywała się również w ramach wdrażania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Dodatkowo Gmina Narewka współpracowała z OSP z terenu gminy w celu pozyskiwania dotacji z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej na wsparcie działań ratowniczych. Środki zostały przeznaczone na zakup specjalistycznego sprzętu ratowniczo-gaśniczego, w tym nowego wozu bojowego i umundurowania.

Na obszarze naszej gminy zarejestrowanych w KRS jest 17 organizacji pozarządowych, w tym 4 ochotnicze straże pożarne, pozostałe to głównie stowarzyszenia. W 2020 r. prężnie działało 5 kół gospodyń wiejskich oraz 4 organizacje zarejestrowane w Starostwie Powiatowym w Hajnówce. Działalność organizacji jest związana z zadaniami gminy na rzecz mieszkańców i wkomponowuje się w życie kulturalne, sportowe i edukacyjne gminy.

VI. Realizacja uchwał rady gminy

W 2020 r. Rada Gminy Narewka podjęła 59 uchwał podczas dziewięciu sesji Rady Gminy. Konieczność ich podjęcia wynikała z obowiązujących przepisów prawa i w związku z zadaniami realizowanymi przez gminę.

Z realizacją budżetu związane były uchwały dotyczące zmian wprowadzanych do budżetu gminy w 2020 roku oraz uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020-2030 i wprowadzanych do niej zmian. Rozpatrzono raport o stanie gminy za 2019 rok i udzielono Wójtowi Gminy wotum zaufania. Podejmowano także uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu oraz udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy. W grudniu 2020 r. podjęta została uchwała w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2021.

W odniesieniu do spraw obojętnych podejmowano uchwały w sprawach:

- udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Hajnowskiemu na bieżące utrzymanie dróg,
- stawek podatków rolnego, od środków transportowych i od nieruchomości na 2021 rok,
- przedłużono także terminy płatności rat podatku od nieruchomości przedsiębiorcom, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID – 19,
- ustalono wysokość opłaty za wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych.

W zakresie gospodarowania nieruchomościami podejmowano uchwałę w sprawie bezprzetargowego zbycia nieruchomości stanowiącej własność Gminy Narewka, nadano nazwę drodze wewnętrznej, nadano nazwę ulicy.

Realizując zadania wynikające z ustawy o ochronie zwierząt podjęta została uchwała w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Narewka.

Odnosnie zadań związanych z gospodarowaniem odpadami dokonano wyboru metod ustalenia odpłatności za gospodarowanie odpadami, ustalono wzór deklaracji o wysokości tej opłaty, a także przyjęto Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Narewka.

W ramach polityki społecznej zmieniano statut GOPS, określono zasady uczestnictwa i ponoszenia opłat za pobyt uczestników w Klubie Senior + na terenie Gminy Narewka. Utworzono także Dzienny Dom Pomocy w Lewkowie Starym. W trakcie roku realizowane były zadania wynikające z uchwał ustalających gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W sprawach związanych z tematem oświaty zmieniono uchwałę w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Narewka, ustalono regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Narewka, ustalono także średnią cenę jednostki paliwa w gminie, która umożliwia zwrot kosztów dojazdu uczniów niepełnosprawnych do szkół.

W zakresie spraw organizacyjnych radni podejmowali uchwały w sprawie planów pracy Rady i komisji, wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z gminą Hajnówka, miastem Hajnówka i gminą Michałowo w sprawie lokalnego transportu zbiorowego, a także na przystąpienie do Stowarzyszenia LOT „Region Puszczy Białowieskiej”, wyrażono także poparcie dla stanowiska Rady Powiatu Hajnowskiego. Dodatkowo Rada Gminy powołała Skarbnika Gminy Narewka.

W odniesieniu do innych spraw podjęto uchwały dotyczące:

- rocznych programów współpracy Gminy Narewka z organizacjami pozarządowymi;
- rozpatrzenia petycji i wniosków skierowanych do rozpatrzenia przez Radę Gminy.

Wszystkie uchwały podjęte przez Radę Gminy Narewka opiniowane były w ramach nadzoru przez Wojewodę Podlaskiego, a także Regionalną Izbę Obrachunkową. 22 uchwały stanowiły akty prawa miejscowego w związku z czym podlegały publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i wchodziły w życie z reguły po upływie 14 dni od dnia ich opublikowania. Dodatkowo RIO w Białymstoku pozytywnie zaopiniowała wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie udzielenia absolutorium w związku z wykonaniem budżetu za rok poprzedni.

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Gmina Narewka prowadzi aktywną współpracę na poziomie lokalnym i regionalnym. Współpracuje z gminami ościennymi i innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Wyrazem tej współpracy są porozumienia, na których podstawie realizowane są wspólne przedsięwzięcia. Gmina jest uczestnikiem takich organizacji jak:

- Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Puszcza Białowieska,
- Stowarzyszenie Gmin Górnej Narwi,
- Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna,
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego,
- Związek Komunalny Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej,
- Lokalna Grupa Działania „Puszcza Białowieska”.

W 2020 roku Rada Gminy zaakceptowała przystąpienie od 01.01.2021 r. do Stowarzyszenia Lokalna Organizacja Turystyczna „Region Puszczy Białowieskiej”,

Na poziomie międzynarodowym na koniec 2020 roku Gmina Narewka miała podpisane porozumienia lub ewentualnie listy intencyjne o współpracy z następującymi samorządami:

- w ramach Euroregionu Puszcza Białowieska z Rejonem Kamienieckim, Prużańskim i Swisłockim na Białorusi,
- Gminą Wiejską Zalessie na Białorusi,
- Miastem Wysokoje na Białorusi,
- Rejonem Małoryckim na Białorusi,
- Gminą Dagda na Łotwie.

VIII. Podsumowanie

W 2020 r. przeciętne zatrudnienie w Urzędzie Gminy Narewka wyniosło 54 etaty. Łącznie zatrudnionych w ciągu roku było 53 osoby, w tym pracownicy administracyjni - 32 osoby oraz pracownicy fizyczni - 21 osób, a także 17 osób odbywających staż, 2 osoby na pracach interwencyjnych i 15 osób na robotach publicznych.

Ponadto w jednostkach organizacyjnych w ciągu 2020 r. było zatrudnionych:

1. Szkoła Podstawowa w Narewce – 40 pracowników;
2. Gminny Ośrodek Kultury w Narewce – 9 pracowników i 3 pracowników w Gminnej Bibliotece Publicznej i jej filiach;
3. Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce – 8 pracowników;
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce – 11 pracowników.

W przypadku jednostek organizacyjnych za rozwój zasobów ludzkich odpowiadają kierownicy tychże jednostek, w ramach posiadanych uprawnień i nadanych upoważnień.

W 2020 roku w Urzędzie Gminy Narewka przeprowadzono siedem postępowań konkursowych na stanowiska urzędnicze, w tym stanowiska kierownicze: Skarbnika Gminy, Dyrektora GOK w Narewce, Kierownika OEE w Siemianówce oraz referenta ds. budownictwa, referenta ds. podatków, referenta ds. promocji i referenta ds. gospodarki wodno-kanalizacyjnej

W przypadku pracowników stałych Urzędu Gminy w 2020 r. uczestniczyli oni w szkoleniach doszkalających i ugruntowujących ich wiedzę z tematyki, którą zajmują się w ramach powierzonych obowiązków służbowych. Były to szkolenia z zakresu: budownictwa, pozyskiwania funduszy zewnętrznych, przeprowadzania postępowań przetargowych, kadr, podatków dochodowych od osób fizycznych, gospodarki odpadami, ewidencji ludności, gospodarki nieruchomościami, pozwoleń na wycinkę drzew i krzewów, gospodarki wodno-ściekowej, RODO. Szkolenia te były potwierdzane stosownymi zaświadczeniami lub certyfikatami. Stałe podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych jest ustawowym obowiązkiem pracownika samorządowego.

Gmina Narewka to 23 sołectwa, tj. Babia Góra, Eliaszuki, Grodzisk, Guszczewina, Janowo, Krynica, Leśna, Lewkowo Nowe, Lewkowo Stare, Stare Masiewo, Nowe Masiewo, Michnówka, Mikłaszewo, Nowa Łuka, Narewka, Ochrymy, Olchówka, Planta, Podlewkowie, Siemianówka, Skupowo, Tarnopol, Zabłotczyzna.

W 2020 r. pomimo pandemii koronawirusa COVID-19 odbyły się sprawozdawcze zebrania wiejskie w 17 sołectwach, na których przekazywane były informacje o zamierzeniach i działaniach na terenie sołectwa i gminy.

Wójt Gminy Narewka
/-/Jarosław Gołubowski

Załącznik do raportu:

1/ Prezentacja nt. zrealizowanych inwestycji w 2020 r.